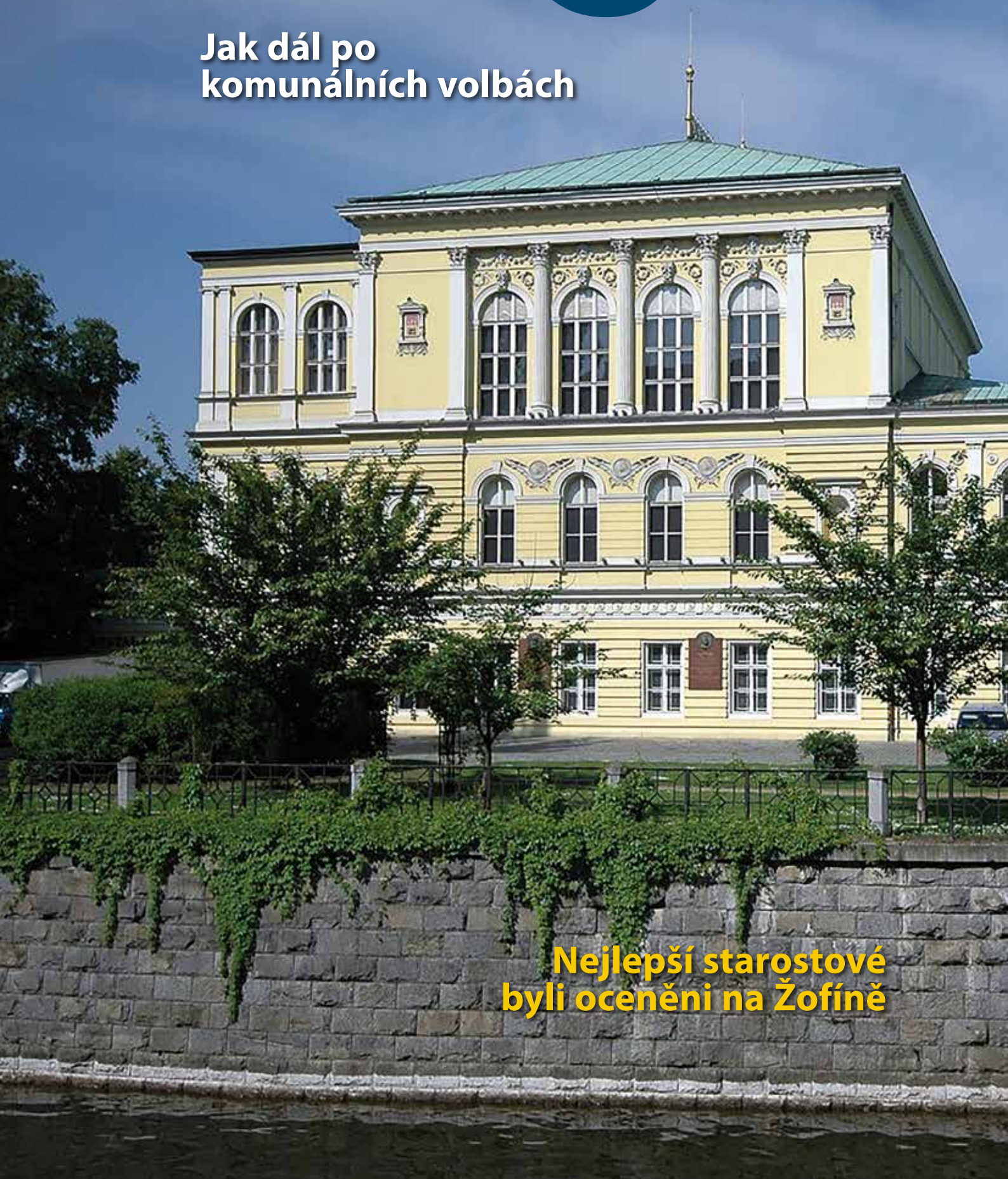

Jak dál po komunálních volbách

**Nejlepší starostové
byli oceněni na Žofíně**

Milí čtenáři,

je mi potěšením Vás oslovit z malé, ale krásné obce Božanov, která se nachází na Broumovsku v Královéhradeckém kraji. Jsme turistickou oblastí s významnými kulturními a přírodními krásami, vždyť stačí připomenout například Adršpašské skály nebo klášter v Broumově. A tím výčet atraktivních míst rozhodně nekončí. Vždyť z Božanova je to co by kamenem dohodil na výlet do polských Vamberků, poutního místa s bazilikou Matky Boží, nebo do skalních útvarů ve Stovolových horách. Při příjezdu do obce Vás jistě zaujmou dvě místní dominanty. Tou první je jeden z vrcholů Broumovských stěn zvaný Koruna, který se majestátně tyčí nad Božanovem a ze kterého je překrásná vyhlídka na Javoří hory a obce v Broumovské kotlině. A tou druhou je kostel sv. Máří Magdaleny, jeden ze skupiny barokních kostelů spojených se jménem významného stavitele Kiliána Ignáce Dientzenhofera. A právě zde se každoročně koná jeden z koncertů festivalu „Za poklady Broumova“, jehož výtěžek ze vstupného jde na opravu kostelů Broumovské skupiny. V letošním roce se můžeme těšit na klavírní vystoupení Matthiase Kirschnereita z Německa, a to v sobotu 20. srpna 2022 v 18 hodin v kostele sv. Máří Magdaleny.

V Božanově se také nachází ložisko kvalitního pískovce, který se ve velkém rozsahu používá na obnovy historických budov a památek – Týnského chrámu, Lichtenštejnského paláce, Trojského zámku apod., dále pak také na rekonstrukce opláštění a pilířů Karlova mostu. Pro své unikátní estetické i technické vlastnosti je božanovský pískovec bohatě využíván i na současné architektonické realizace mnohých moderních budov v Čechách i v zahraničí. Nespočetná řada těchto starších i nejnovějších realizací dokládá, že božanovský pískovec byl a zůstává jedním z našich nejvhodnějších a nejvyšších kvalitních pískovců vůbec. A právě nedaleko tohoto pískovcového lomu se nacházejí pozůstatky hradu loupeživých rytířů zvaného Raubschloss. Hrad byl osídlen v průběhu druhé poloviny třináctého století a dochovaly se z něj pouze terénní reliktové opevnění. Veliká hradní posádka měla za úkol střežit hranici klášterních pozemků. Později se stal sídlem lapků, a poté tak nazýván hradem loupeživých rytířů.

Z Božanova také pochází několik významných osobností. Jednou z nich je i spisovatel-

ka Marie Stryjová, která se narodila 3. listopadu 1931 v české rodině žijící na Volyni. V roce 1947 se s rodinou přestěhovala do obce Božanov. Studovala na Broumovském gymnáziu, kde maturovala v roce 1951. Poté vystudovala polonistiku na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. V Božanově se také v roce 1870 narodil August Klinke, pozdější významný biskup římskokatolické církve, který v roce 1871 emigroval společně s vlnou broumovských osadníků do Chile. V Hamburku se nalodil na loď Wandrahm a po třech měsících strastiplné plavby vystoupil v Puerto Monttu.

A jak se nám žije v naší obci? Věřím, že většině obyvatel dobře. Máme zde novou prodejnu potravin, restauraci, novou mateřskou školkou, dokončili jsme rekonstrukci bytového domu, máme opraveny veškeré místní komunikace, vybudovali jsme rybník a tůň k zadržování vody v krajině atd. Ale je to skutečně to nejdůležitější? Spokojenost občanů a kvalita života se nedá měřit pouze počtem supermarketů, divadel a multikin. V životě jsou cennější hodnoty, jako například dobré sousedské a rodinné vztahy. A k tomu se snažíme přispět pořádáním „Dnů pro obec“, na kterých soutěžíme v netradičních disciplínách, pro zábavu svou i ostatních obyvatel. Sportovních nebo kulturních akcí je samozřejmě daleko více, a pořadatelů z řad místních spolků také, za což jim patří poděkování nás všech.

Až budete plánovat, která místa v naší krásné vlasti navštívíte, vzpomeňte si na naši krásnou příhraniční obec Božanov.

*Karel Rejchrt
starosta obce Božanov
člen Předsednictva Svazu*

obsah č. 7/2022

Krátké zprávy	4
Svaz se v průběhu června vyjadřoval k několika palčivým tématům	6
Jaké novinky mohou obce čekat v činnosti České pošty?	7
Co nového se chystá v sociální oblasti?	8
Sociální klimatický fond pomůže občanům Evropy při přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku	9
První operační programy nového programového období 2021–2027 vyhlášeny.	11
JAK DÁL PO KOMUNÁLNÍCH VOLBÁCH	12
KONTAKTNÍ DEN PRO STAROSTY NA ŽOFÍNĚ	19
KDO BYL OCENĚN JAKO NEJLEPŠÍ STAROSTA/PRIMÁTOR LET 2018–2022?	24
Jaká je finanční situace maďarských samospráv a co jsou aktuálně jejich nejpalčivější problémy?	33
Projekty: Novinka ve vzdělávací nabídce bezplatných kurzů projektu ESO	35
Právní poradna	36
Starosti a radosti starostů: Starostování po přeslici Starostové opět na bedně	41 42
Z jednání orgánů Svazu	44
Výzva: Pojďte pěšky do školy!	47

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.
Vydává SMO ČR.
Kancelář: ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4,
tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz.
ID datové schránky: 5fkgwn3
Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.
Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívál
Uzávěrka tohoto čísla: 30. 6. 2022
MK ČR E 14584

Foto na titulní straně
archiv Žofín
Foto na zadní straně
Dagmar Spívalová

Ins

Budoucnost meziobecní spolupráce

3. červen 2022, Praha

Máme radost, že rozvoj meziobecní spolupráce je jednou z priorit Ministerstva vnitra pro nadcházející období. O tom svědčí i vznik Pracovní skupiny pro meziobecní spolupráci, jehož první jednání proběhlo začátkem června. Svaz na tomto jednání zastoupila výkonná ředitelka, pracovníci kanceláře a především předseda nedávno vzniklého Výboru dobrovolných svazků obcí, který je nyní integrální součástí vedení Svazu. Zástupci Svazu předali na jednání pracovní skupiny své zkušenosti z projektu Center společných služeb a zopakovali postoj Svazu k nutným legislativním změnám. Zapotřebí je především umožnit meziobecní spolupráci i v oblasti přenesené působnosti státní správy a zajistit pro takovou činnost odpovídající financování. O tyto změny budeme na půdě pracovní skupiny dále usilovat.

Prominutí místního poplatku přihlášeným uprchlíkům

8. červen 2022, Praha

V souvislosti s probíhající válkou na Ukrajině a očekávaným vysokým počtem uprchlíků do České republiky se předpokládá, že řada obcí bude mít zájem řešit jejich případnou poplatkovou povinnost, která jim vznikla na základě zákona o místních poplatcích a jejich vydaných obecně závazných vyhlášek, a to využitím institutu prominutí místního poplatku. Zákon o místních poplatcích v ustanovení § 16c vymezuje pojem „přihlášení fyzické osoby“. Tento pojem v sobě zahrnuje jak přihlášení k trvalému pobytu podle zákona o evidenci obyvatel, tak **ohlášení místa pobytu podle zákonů upravujících pobyt cizinců na území České republiky, azyl nebo dočasnou ochranu cizinců**. Poplatková povinnost může fyzickým osobám přicházejícím z Ukrajiny vzniknout především:

- u místního poplatku ze psů (§ 2 ZMP),
- poplatku z pobytu (§ 3 ZMP),
- poplatků za komunální odpad (§ 10d ZMP).

V souladu s § 16b zákona o místních poplatcích může obecní úřad, jako správce poplatku, z **úřední moci** poplatek nebo jeho příslušenství zcela nebo částečně prominout při mimořádných, zejména živelných událostech. Za mimořádnou událost lze nepochybně považovat i příchod většího počtu uprchlíků z Ukrajiny v souvislosti s probíhajícím válečným konfliktem.

Více informací najdete na stránkách **www.mfcr.cz** v rubrice Veřejný sektor → Daně → Místní, soudní a správní poplatky.

Reakce Víta Rakušana na apel Svazu na zvýšení odměn zastupitelů

10. červen 2022, Praha

Jak jsme již informovali, Svaz dlouhodobě apeluje na zvýšení odměn zastupitelů. Minulý měsíc byl v tomto duchu zaslán dopis i ministru vnitra Vítu Rakušanovi. Ten odpověděl rovněž

dopisem, a to v tom smyslu, že si velmi váží náročné práce volených zástupců obcí, měst a krajů, kteří musejí řešit celou řadu aktuálních mimořádných problémů spojených například s pandemií covid-19, důsledky „ukrajinské krize“ či dalšími ekonomickými a společenskými jevy. Argumenty Svazu proto vnímá jako opodstatněné. V současné době ale vláda řeší napjatou situaci veřejných financí a další důsledky výše uvedených událostí. Odměňování volených představitelů obcí by nemělo vybočovat ze způsobů odměňování dalších představitelů ve veřejné sféře. Vláda se bude zabývat i dalšími požadavky na růst platů ve veřejném sektoru a očekává, že bude postupovat jednotně.

Poutní turistika jako nástroj k oživení regionu

15. červen 2022, Brno

František Lukl, předseda Svazu měst a obcí, a Martin Hrdlička, předseda Rady spolku Svatá Ludmila, se sešli v Brně, aby spo-

lu podepsali memorandum, které si klade za cíl připomenout poutní turismus jako nástroj pro oživení regionů, v kterých je tato tradice ohrožena.

Podpis memoranda proběhl v průběhu setkání s názvem „Poutní turismus – příležitost pro města a obce. Putování za kořeny“, které se uskutečnilo 15. 6. 2022 v odpoledních hodinách. Hostil ho Krajský úřad Brno. Hlavním tématem byl náboženský, obzvláště poutní, turismus v České republice. Kromě obou signatářů k tématu promluvil např. i Jan Herget, ředitel CzechTourism. Znovuoživení starobylých poutních míst vyžaduje často stavební rekonstrukce a restaurátorské práce. Nabízí se však i oživení společenských a vzdělávacích akcí, které jsou s místem historicky spjaté. Spolek Svatá Ludmila se věnuje propojování svatoludmilských míst (nejen) v České republice prostřednictvím mnoha rozmanitých akcí pro veřejnost a zároveň tak připomíná tradici poutních míst.

Zapomnělo ministerstvo na 4 miliony lidí? Úsporný tarif není pro každého

16. červen 2022, Praha

Svaz apeloval na ministerstvo, aby učinilo energie dostupné pro všechny. Čtyři miliony lidí budou v nejistotě, zda na ně zákonodárci nezapomněli. Z návrhu paragrafového znění úsporného tarifu vyplývá, že se nebude týkat zákazníků městských tepláren. Svaz na své občany nezapomíná, požaduje takovou úpravu zákona, která zahrne i odběratele tepla z městských tepláren.

Vláda, respektive Ministerstvo průmyslu a obchodu, připravilo novelu energetického zákona, jehož podstatou je vyplácení paušálního příspěvku podle kategorií zákazníků. Jedná se o stanovení úsporného tarifu pro ty domácnosti, které odebírají od dodavatelů energie plyn či elektrickou energii. Bohužel se úsporný tarif nemá týkat zákazníků připojených na centrální vytápění městských tepláren. „Připravovaný úsporný tarif s námi nikdo nekonzultoval.

Na připomínkové řízení k předmětnému návrhu novelizace energetického zákona byly vyhrazeny pouze tři dny, přičemž mezi připomínková místa byla zařazena pouze ministerstva a další ústřední státní úřady. Samosprávy, i přes jejich nezanedbatelnou roli v energetickém sektoru, osloveny nebyly. Řešení zdražování energií musí být komplexní tak, aby byla adekvátně adresována situa-

ce všech zákazníků, nikoliv pouze některých vybraných skupin. Ze současného návrhu ale není zdaleka jasné, kolika zákazníků se bude příspěvek týkat,” vysvětlil místopředseda Svazu a primátor města Olomouc Miroslav Žbánek.

Zvyšování cen energií dopadá také na MHD

17. červen 2022, Praha

Komora statutárních měst vyzvala ve svém apelu vládu k pomoci městům

a obcím, na které vlivem prudkého nárůstu cen energií těžce dopadají zvýšené náklady na městskou hromadnou dopravu (MHD). „Mnohá města v minulosti vynaložila velké finanční prostředky na modernizaci vozového parku či pořídila nové inovativní a k přírodě a životnímu prostředí šetrné dopravní prostředky. Nyní nevíme, zda nám v našich rozpočtech zbude dostatek prostředků na jejich provozování a údržbu. Odmítáme další zvyšování zátěže městských a obecních rozpočtů, kterou máme nést na svých bedrech a vyzýváme vládu k jednání,” řekl Martin Charvát, pri-

mátor statutárního města Pardubice. Měštům se nabízí jednoduchá úvaha – zvednout ceny jízdného, což se ovšem neblaze promítne do dostupnosti veřejné dopravy a v konečném důsledku může vést i k zhoršení dostupnosti některých služeb na venkově. Ty jsou mnohdy závislé na zaměstnancích, kteří MHD využívají.

„Řešením by mohl být vládní kompenzační balíček, který by městům ulevil tak, aby nemusela řadu svých dopravních služeb rušit či minimálně omezovat,” doplnil předseda Komory statutárních měst a primátor města Olomouc Miroslav Žbánek.

Novela zákona o podpoře sportu

23. červen 2022, Praha

Transparentnější a efektivnější fungování Národní sportovní agentury a mj. také méně povinností pro obce jako oprávněné žadatele o dotace, tak představila svůj legislativní návrh skupina poslanců, jejímž členem je

také poslanec a předseda Školské komise Svazu David Šimek. Svaz byl významným partnerem už při vzniku agentury, ačkoliv v posledním roce velmi kriticky hodnotí průběh dotačních řízení. Věříme ale stále, že se podpora sportu vydala se vznikem samostatné agentury dobrou cestou a budeme se aktivně podílet na dílčích změnách, které povedou k naplnění původních cílů a vizí agentury, obcí i sportovních organizací. Naším společným cílem je rozvoj sportovní infrastruktury, činnosti sportovních organizací a zejména mládeže i podpora sportu ve školní výuce.

Svaz se v průběhu června vyjadřoval k několika palčivým tématům

Během měsíce června se konala řada různých jednání. Zasedalo Předsednictvo Svazu, Rada, některé komise a konaly se významné akce, byť toho slavnostnějšího rázu. Na těchto jednáních se ale průřezově opakovala některá témata. Pojďme si je stručně shrnout.

Stavební zákon

Svaz i nadále setrvává ve svém konzistentním názoru na novelu stavebního zákona. „Trváme na požadavku zachování stavebních úřadů na obcích s rozšířenou působností a obcích s pověřeným obecním úřadem a snížení počtu stavebních úřadů na obcích se základní působností na základě diskuse s územními samosprávnými celky. Takové nastavení je podmínkou zachování dostupnosti a místní znalosti stavebních úřadů v území. K diskusi jsme opakovaně vyzývali. Bohužel, zatím k ní nedošlo,“ uváděl při jednáních předseda Svazu František Lukl. Svaz nebyl přizván do pracovní skupiny, která se podílela na přípravě novely stavebního zákona, a to i přes to, že návrh se podstatným způsobem dotýká činnosti obcí a měst. Se Svazem měst a obcí nebyl finální návrh novely zákona projednán před jeho předložením do připomínkového řízení, byť toto není povinnost předkladatele, jednalo se o zavedenou dobrou praxi. Členské obce Svazu zastupují více než 8 a půl milionu obyvatel, což z celkového počtu obyvatelstva představuje téměř 80 %. Jedná se tedy o významného partnera v území. Nicméně zatím Svaz nemá harmonogram implementace a komunikace ze strany předkladatelů je mizivá. Způsob projednávání legislativních návrhů je v rozporu s programovým prohlášením vlády, které mluví o důkladném zvážení očekávaných dopadů i předkládání návrhů standardní legislativní cestou před jejich předložením do vlády. Bohužel se zatím ani nepotvrzuje původní vyjádření vlády o zachování stavebních úřadů na místní úrovni.

Dostupné bydlení

Nově se musíme ohradit i vůči způsobu přípravy zákona o dostupném bydlení a podpoře v bydle-

ní. Zákon připravovaly neziskové organizace, bohužel Svaz nebyl přizván. Předpokládá se vytvoření nových orgánů v oblasti bydlení jakožto povinnost pro obce s rozšířenou působností, které by tak musely plnit řadu dalších úkolů. „My navrhujeme celý systém stavět spíše na institucích a kapacitách, které již jsou osvědčené a dobře fungují, systém v maximální možné míře zjednodušit, nezavádět nové orgány a netříštit kompetence mezi státní správu a samosprávu. Obce umí poskytovat bydlení, jen k tomu potřebují dostatečné legislativní záruky a finanční motivaci. Není možné z pohledu státu trvat na tom, aby bylo sociální bydlení, se všemi riziky, ale i výhodami obcemi nekriticky přijímáno, aniž by jim stát nic negarantoval,“ vysvětlil František Lukl.

Odměňování starostů

Dalším z témat, které mezi starosty vyvolává diskuzi, je i jejich odměňování. Iniciovali jsme dopis na ministra vnitra Víta Rakušana, který naše argumenty vnímá jako opodstatněné. Svaz bude také v této věci nadále jednat.

Rozpočtové určení daní a Ukrajina

Co se týče rozpočtového určení daní, budeme i nadále prosazovat jeho nové přehodnocení a nový výpočet ve prospěch

měst a obcí, které nesou na svých bedrech ohromnou zátěž krizového období posledních měsíců. Covidová epidemie, nárůst cen energií a stavebního materiálu, ať už vlivem krachu řady dodavatelů energií či nově válkou na Ukrajině má na obecní rozpočty obrovský dopad. Obyvatelé měst a obcí, kteří v nich mají síce trvalé bydliště, ale žijí v zahraničí, nejsou v přepočtech RUD bráni v potaz a města a obce tak přicházejí o velké částky. Další komplikací pro financování investic je nastavení podmínek čerpání dotačních titulů, kdy si český stát sám na sebe plete bič, kdy státní administrativa přidává další a další podmínky, které jsou zcela nadbytečné a ani nesouvisí s účelem vydání peněz. „V tak těžké situaci, ve které se dnes ocitají česká a moravská města a obce, je důležitá komunikace mezi námi a vládou, musíme držet při sobě, závisí na tom osud celé republiky. I přes tuto obtížnou situaci nezapomínáme na naše partnery a přátele, starosty ukrajinských měst, kteří jsou vystaveni zkouškám ještě větším. Svaz zaslal naší partnerské organizaci na Ukrajině dar ve výši půl milionu korun. Tento dar byl přijat s velkou vděčností a bude použit na podporu a krizové řízení samospráv ve válečném stavu,“ informoval František Lukl.

Svaz inicioval dotazníkové šetření o dopadech uprchlické krize na obecní rozpoč-

ty. Z něj vzešly tři zásadní informace – města a obce financovaly výdaje ve valné většině svými finančními rezervami a personální zátěž spojenou s uprchlickou agendou pokrývaly nad rámec náplně práce svých zaměstnanců. Překvapením není, že obce o velikosti do tří tisíc obyvatel, které nedisponují ubytovacími kapacitami, se s dopady uprchlické krize setkaly jen omezeně.

Zmíněnými tématy se zabývalo také Předsednictvo Svazu.

vybráno z jednání svazových orgánů

Jaké novinky mohou obce čekat v činnosti České pošty?

Činnost České pošty je pro mnoho obcí stěžejní a o téma týkající se jejího vývoje a činnosti je z členské základny Svazu stále velký zájem. Zástupci České pošty se se zástupci Svazu pravidelně scházejí, aby si předali informace, podněty, žádosti i stížnosti z praxe a spolupráce tak velmi dobře funguje. Vzhledem k tomu, že Česká pošta opět přichystala řadu novinek, jsme si dovolili oslovit ředitele divize státní poštovní služby Miroslava Štěpána s prosbou o zodpovězení několika otázek.

Když jsme se, pane řediteli, viděli naposledy na jednání Předsednictva Komory obcí ve Velkém Oseku dne 6. 5. 2022, zmiňoval jste, že se Česká pošta přihlásila do tendru na poštovní licenci pro období od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2024, který vypsal ČTÚ. Jak to dopadlo?

Začnu jednoduchým konstatováním – Česká pošta byla jediným subjektem, který se do výběrového řízení přihlásil. Všechny podmínky pro podání žádosti o přidělení poštovní licence jsme splnili a do konce června 2022 budeme znát výsledek jejího vyhodnocení ze strany ČTÚ.

Co Česká pošta a venkov? Jaké má pošta záměry se svými pobočkami na venkově? A jsou nějaké novinky v rámci projektu pošta Partner?

Česká pošta bude vždy dělat maximum pro to, aby svou rozsáhlou síť poboček na venkově udržela. Cestou k tomu je provozovat venkovské pobočky partnerským způsobem, tedy modelem pošty Partner. Již dnes máme takových partnerských poboček téměř 800 a v roce 2025 jich bude 1500. Novinek máme v projektu pošta Partner hned několik. Tou nejvýznamnější je zajištění zástupu na poště Partner provozované samosprávou. Zástup řešíme vždy na základě individuální domluvy s Partnerem a zajišťujeme naším pracovníkem. Zavedli jsme podporu zaměstnavatelů OZP. Pokud poštu Partner provozuje chráněná dílna, má výhodnější provizní podmínky. Aktuálně probíhá analýza možností úpravy systému odměňování za provoz pošty Partner s cílem nalézt optimální řešení, jež bude mít pozitivní přínos pro všechny zainteresované.

Umíme sjednat synergickou spolupráci pošty Partner s dodavateli zboží a služeb, jako je prodej volně dostupných léků a doplňků stravy, prodej papírenského sortimentu, knih, nebo zapojení do sítě kontaktních míst Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra. Pošty Partner budou nově moci být také kontaktními

místy pro služby ČEZ.

Máme Mobilní poštu, která sice již spolehlivě funguje, ale zmiňuji ji proto, že flotilu těchto pojízdných pošt dále rozšiřujeme. Mobilní pošty působí v obcích, kde nejsou stálé kamenné pobočky a zvyšují tak dostupnost poštovní služby na venkově. Jak ukázaly předchozí dva roky, Mobilní pošta je také ideálním nástrojem pro zajištění poštovních a finančních služeb pro nenadálé situace a živelné katastrofy. Mobilní pošta zajišťovala poštovní služby pro občany tornádem poničených obcí na jihu Moravy nebo v obcích covidem uzavřených oblastí.

A jak je na tom Česká pošta ve městech? Počítáte s partnery i v městské zástavbě?

Ve všech městech analyzujeme stávající rozmístění poboček, které již mnohdy nevyhovuje aktuálním potřebám klientů. Chceme mít pobočky tam, kde je klient bude očekávat a kde je bude využívat. Chceme je dělat nové, moderní a klientsky přívětivé. Již jsme takto otevřeli tři pobočky – konkrétně jde o pošty v Mladé Boleslavi, v Praze-Řepích a nejnověji v Odřích. Ze strany klientů i samosprávy máme jen kladné odezvy. Každý náš záměr projednáváme se samosprávou a na realizaci spolupracujeme. Cílem je mít ve městech funkční a využívanou síť poboček,

která uspokojí dnešní náročnou klientelu. I ve městech bude mít pošta Partner svou důležitou úlohu a bude poskytovat poštovní službu občanům například v odlehlých městských částech. Provozovat poštu Partner může nejen privátní subjekt, ale i samotné město, které si tak

bude moci vytvořit své vymístěné pracoviště, kde bude mít občan možnost vyřídit si třeba i část městské agendy – poplatky, služby CzechPointu atd.

Nakupují přes internet a znám Balíkovnu. Co mi k ní řeknete? Jsou i tady nějaké novinky?

Balíkovna je oblíbený a klientsky využívaný způsob dodání nákupu v nynější moderní době. Dnes již máme více než 5 300 výdejních míst a stále expandujeme. Spolupracujeme se širokým spektrem partnerů – od malých živnostníků, přes velké společnosti s celorepublikovou působností až po místní samosprávu, a to nejen ve městech, ale i na venkově. Balíkovnu najdete také na poštách a na poštách Partner. Balík si můžete v Balíkovně jak vyvézt, tak i poslat, a to za jednu z nejvýhodnějších cen na trhu. Samozřejmostí je platba kartou a sledování pohybu balíku na webu i v mobilní aplikaci. Česká pošta se aktuálně soustřeďuje na realizaci sítě

Balíkovna BOXŮ pro vydávání balíků, a to na základě veřejné výzvy, do které se může přihlásit jakýkoliv subjekt provozující výdejní automaty. Cílem pro nejbližší roky je disponovat sítí čítající 2 000 boxů. Také tímto způsobem bude Česká pošta rozšiřovat dostupnost své balíkové služby a bude tuto aktivitu konstruktivně projednávat se samosprávou.

Nová pobočka České pošty v Odřích

za rozhovor děkuje
Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce

Co nového se chystá v sociální oblasti?

Zástupci Svazu již zahájili jednání s novým vedením Ministerstva práce a sociálních věcí („ministerstvo“). Ze strany ministerstva jim byly představeny zejména novinky z oblasti legislativy, které resort v nadcházejícím období chystá. Zásadní jsou zejména připravované novely některých stěžejních zákonů – znovu se otevře např. zákon o sociálních službách či zákon o sociálně-právní ochraně dětí. Vybrané záměry ministerstva vám níže představíme.

Sociální služby – podaří se nastavit potřebné změny?

Ministerstvo již představilo svůj plánovaný harmonogram novelizace zákona o sociálních službách, kterou rozdělilo do několika částí. První z nich by měla navazovat na novelu, která byla připravena již minulou vládou a upravovat by měla oblasti, na kterých je většinový konsensus široké i odborné veřejnosti. Jedná se např. o změny v typologii sociálních služeb (sloučení některých pobytových služeb do jedné), změny v oblasti kvality poskytování sociálních služeb a jejich registrace. Dále by se novela měla zaměřit na podporu neformálních pečujících, úpravě sociální práce a měla by zavést valorizační mechanismus maximálních úhrad za sociální služby. Řešit se bude také příspěvek na péči. Tyto a řada dalších změn by měly být zpracovány a předloženy vládě na podzim letošního roku, přičemž platnost zákona je plánovaná od 1. 7. 2023. Počítá se s tím, že proběhne klasické mezíresortní připomínkové řízení, v rámci kterého bude moci Svaz a jeho zástupci uplatňovat své připomínky.

Dále se uvažuje nad právní úpravou dlouhodobé péče. Ministerstvo ještě není rozhodnuto, zda půjde cestou novely zákona o sociálních službách či zpracováním nového zákona o dlouhodobé péči. Předložení vládě by potom bylo v prvním kvartálu roku 2023. Poslední novela zákona o sociálních službách týkající se zejména změny financování se předpokládá připravit v průběhu roku 2023, na podzim by ji měla schválit vláda. Platnost by potom dle plánu ministerstva byla od 1. 7. 2024. Snaha o přijetí změn v oblasti financování zde byla již v minulosti, bohužel však nebyla mezi důležitými aktéry na předchozích návrzích shoda. Svaz např. odmítal povinnost obcí podílet se na spolufinancování sociálních slu-

žeb (navíc bez znalosti výše tohoto podílu).

Oblast nastavení fungujícího systému financování sociálních služeb je přitom stěžejní. Stejně jako v předchozích letech, ani letos poskytovatelé neobdrželi finanční prostředky na oblast sociálních služeb v dostatečné výši a v některých krajích je situace opravdu kritická. V systému na sociální služby chybí 4,4 mld. Kč. Ministerstvo přislíbilo vypsání dotačního titulu na jejich dofinancování v co nejbližší době.

Nad rámec uvedeného ještě Ministerstvo zdravotnictví připravuje novelu zákona o sociálních službách, která bude nést úpravu Center duševního zdraví.

Sociálně-právní ochrana dětí – zásadní role pěstounské péče

Dalším plánem ministerstva je upravit zákon o sociálně-právní ochraně dětí. Jeho novelizace bude opět rozdělena na dvě části. Ta, která by měla vstoupit v platnost od 1. 7. 2023, by měla upravovat zejména oblast pěstounské péče (možnost financování psychologů, přípravy pěstounů v jiném kraji apod.). Jedním z cílů novely má být zjednodušení a zrychlení procesu zprostředkování náhradní rodinné péče, zejména ve fázi před rozhodnutím o zařazení zájemce o zprostředkování, či úprava

„doprovázení“ náhradních rodin (pomoc a podpora pěstounům).

Ministerstvo má dále v úmyslu připravit reformu péče o ohrožené děti, týkající se např. budoucnosti dětských domovů s cílem sjednotit péči o ohrožené děti. Ohledně této otázky vede debaty se zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. V příštím roce by měl být připraven věcný záměr k druhé části novely zákona, přičemž ministerstvo bude opět usilovat o co největší shodu všech zainteresovaných aktérů. Předpokládaná platnost druhé novely je opět od 1. 7. 2024.

Svaz rovněž usiloval o sjednocení požadavků na kvalifikaci pracovníků orgánů sociálně-právní ochrany dětí, kdy se začátkem roku objevila nová podmínka ministerstva, které trvalo na povinnosti absolvování zkoušky odborné způsobilosti. To mělo být podmínkou pro poskytnutí dotace obcím na tuto agendu. Byl zde rozpor s výkladem Ministerstva vnitra, dle kterého postačovalo uznání rovnosti vzdělání. Ministerstvo tedy svou metodiku upravilo a přislíbilo, že požadavek na kvalifikaci bude v nejbližší době sjednocen.

A co dál?

Agenda Ministerstva práce a sociálních věcí je samozřejmě velmi obsáhlá a můžeme

počítat s tím, že do budoucna doznají změn i některé další oblasti. Budou vedeny debaty o nastavení systému financování výkonu sociální práce na obcích, které řadu obcí každoročně trápí a májí problém s nedostatečnou výší přiznaných dotací od ministerstva. Svaz na tento problém dlouhodobě upozorňuje a je připraven se do jeho řešení intenzivně zapojit. Další změny by měly nastat v oblasti dávkového systému či v agendě veřejného opatrovnictví.

Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce

Chemická recyklace je recyklací pokročilou

Odpadové projekty, například na bázi plazmového zplyňování, ukazují novou a jednoznačně smysluplnou cestu odklonu od skládkování a současného zastaralého energetického využití komunálního a jiného typu odpadu, konkrétně jde o neekologické a neefektivní spalování.

Jaká je současná situace na poli chemické recyklace, kterou lze bezesporu považovat za recyklaci pokročilou? Nejen na tuto otázku se snažili najít odpověď účastníci semináře, který v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR uspořádala Berenika Peštová, poslankyně a předsedkyně sněmovního podvýboru pro environmentální legislativu EU. Hned na začátku semináře uvedla: „Chemická recyklace je vhodným řešením pro plnění v tuto chvíli náročných cílů EU v oblasti recyklace. Uplatnění bezesporu najde v nejrůznějších oblastech. Odpady se navíc stávají velmi zájmovou komoditou, a to i kvůli současné situaci na Ukrajině. I proto bychom měli chemické recyklaci dát prostor.“ Podle Ivana Součka, ředitele Svazu chemického průmyslu, který se na přípravě celé akce podílel, může právě chemie díky moderním technologiím pomoci odpadové problematice, ale i cirkulární ekonomice. Produkty chemické recyklace mohou

příspějt jak k plnění recyklačních cílů, tak i jako surovina pro výrobu obnovitelných paliv.

„Jak stále říkám, města a obce nesou největší odpovědnost za odpady svých občanů, proto jsou zastánci maximálního využití odpadů jako zdroje materiálu či energie. Moderní technologie chemické recyklace vnímáme jako efektivní příležitost v porovnání s dalšími již ověřenými alternativami,“ uvedl místopředseda Svazu Pavel Drahovzal.

Jak bylo na semináři několikrát řečeno, díky moderním technologiím bychom mohli v budoucnosti využít veškerý odpad materiálově, ale například i v energetice, v dopravě apod. Nyní je však nutné najít cestu, jak zavedení těchto technologií, které jsou účinné, šetrné k životnímu prostředí a zároveň i finančně efektivní, podpořit. Jednu z technologií, konkrétně plazmové zplyňování, přiblížil přítomným

Petr Břenek ze společnosti PGP Terminal. Konstatoval, že celý technologický proces konverze a zpětného využití vstupní suroviny na bázi plazmového zplyňování zabezpečuje pozitivní environmentální parametry způsobu nakládání s odpadem a rovněž vykazuje zajímavé ukazatele finanční návratnosti.

Poslankyně Berenika Peštová pak závěrem shrnula, že investice do nových inovativních technologií chemické recyklace rozhodně mají smysl pro celou společnost. Jejich největší výhodou je například možnost recyklace plastů, které jsou v jiných podmínkách jen obtížně recyklovatelné. Je ale nutné stabilizovat legislativní rámec, aby se podmínky neustále neměnily a dalo se některé projekty dotáhnout do jejich úspěšného konce.

Mgr. Lukáš Gibiec
redakčně upraveno

Sociální klimatický fond pomůže občanům Evropy při přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku

Rada Evropské unie na svém jednání 28. června 2022 dosáhla dohody týkající se společného postupu při zavádění opatření ke snižování emisí definovaných v balíčku Fit for 55 a schválila založení Sociálního klimatického fondu, který má pomoci se snižováním sociálních dopadů spojených se zaváděním nízkouhlíkové ekonomiky. Členské státy dále na tomto jednání přijaly společný postoj k systému obchodování s emisemi (EU ETS), sdílení úsilí v odvětvích mimo ETS (ESR), k emisím a jejich pohlcování při využívání půdy, změnám ve využívání půdy a k lesnictví (LULUCF) a shodly se na nových výkonnostních emisních normách CO₂ pro osobní automobily a dodávky. Tyto dohody otevírají cestu pro jednání s Evropským parlamentem.

Založení Sociálního klimatického fondu je obsaženo v návrhu **Fit for 55**, který je součástí širší strategie Evropské unie k dosažení klimatické neutrality do roku 2050 známé jako **Zelená dohoda pro Evropu** z roku 2019. Součástí je také střednědobý cíl, který EU zavazuje ke snížení emisí skleníkových plynů o 55 % do roku 2030 oproti roku 1990 a je součástí **Evropského klimatického zákona**, který na- byl účinnosti v červenci 2021.

Se zaváděním navržených opatření, které budou představovat zvýšené výdaje jak

na straně členských států, tak i jednotlivých domácností, by měl pomoci právě Sociální klimatický fond. Jeho účelem je

snížit sociální dopady realizace klimatických cílů, a to zejména na zranitelné domácnosti, malé podnikatele a uživatele veřejné dopravy. Na základě rozhodnutí Rady by každý členský stát měl Komisi předložit vlastní „sociální klimatický plán“, který bude obsahovat soubor opatření a investic navržených k řešení dopadu přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku na zranitelné občany.

Fond poskytne finanční podporu členským státům na financování opatření

a investic uvedených v těchto plánech, které povedou ke zvýšení energetické účinnosti budov, renovaci budov, dekarbonizaci vytápění a klimatizace v budovách a při zavádění nízkoemisní a bezemisní mobility a dopravy, a to včetně opatření poskytujících přímou podporu příjmů zranitelným skupinám dočasným a omezeným způsobem. Na dočasnou přímou podporu příjmu se bude vztahovat **strop ve výši 35 % odhadovaných celkových nákladů** na sociální klimatický plán každého členského státu.

Rada se dohodla, že fond bude součástí rozpočtu EU a bude plněn vnějšími účelově vázanými příjmy **až do maximální výše 59 miliard eur**. Tato rozpočtová struktura by fondu umožnila využívat řadu záruk spojených s evropským rozpočtem, aniž by se znovu otevíral víceletý finanční rámec EU. Navržený rozpočet fondu je zhruba o pětinu nižší, než původně navrhovala EK, která počítala s částkou 72,2 mld. eur. Fond bude založen **v průběhu let 2027 až 2032**, tak aby se shodoval se zavedením obchodování s emisními povolenkami pro budovy a silniční dopravu. Oprávněné náklady bude možné uplatňovat zpětně za období od 1. 1. 2026.

Rada souhlasila s tím, že fond bude přínosem pro všechny členské státy, a zachovala metodu přidělování navrženou Komisí. Oproti původnímu návrhu se ale Rada rozhodla neponechat spolufinancování z národních zdrojů navržené Komisí.

S ohledem na způsob řízení fondu Rada zvolila přímé řízení výkonnosti kombinované s prvky sdíleného řízení. Rozhodla se proto nabídnout členským státům možnost získat technickou pomoc při provádění opatření plánu.

Zřízení Sociálního klimatického fondu je také spojeno s reformou systému obchodování s emisními povolenkami neboli **Emissions Trading Systems (ETS)**, který je jedním z nástrojů pro dosažení klimatické neutrality. **Od zavedení systému obchodování ETS v roce 2005 se množství emisí produkovaných sektory, které jsou zahrnuty do ETS, snížilo o 43 %**. V současnosti se systém emisních povolenek týká sektorů výroby tepla, energeticky náročné průmyslové výroby a komerčního letectví, které dohromady produkují 41 % všech emisí zemí EU.

Aby bylo možné dosáhnout ještě většího snížení emisí, navrhuje Evropská komise do systému ETS zahrnout další sektory, a to konkrétně lodní a silniční dopravu a budovy. Jako nový cíl si stanovila **snížení emisí produkovaných sektory regulovanými prostřednictvím ETS o 61 % do roku 2030 v porovnání s úrovní roku 2005**. Celkově by mělo dojít ke snížení produkce skleníkových plynů o 55 % do roku 2030 v porovnání se stavem roku 1990. Rada se dohodla, obchodování s emisemi z budov a silniční dopravy začne platit až od roku 2027, navrhla tedy roční posun oproti původnímu návrhu Komise.

V rámci cílů týkajících se silniční dopravy navrhuje EK snížení emisí u osobních automobilů o 55 % a u dodávek o 50 % do roku 2030. Od roku 2035 budou veškeré nové automobily bezemisní. Komise dále navrhuje zvýšit plánovaný závazný podíl obnovitelné energie v energetickém mixu EU na 40 %. Návrhy prosazují stanovení dodatečných cílů týkajících se používání obnovitelných paliv, jako je vodík v průmyslu a dopravě. Co se týče budov, tak i zde je navržený plán zvyšování energetické účinnosti komerčních a veřejných budov, který počítá s postupnými renovacemi a zapojováním obnovitelných zdrojů energie do jejich vytápění a chlazení. Návrh samostatného systému pro silniční dopravu a budovy bude regulovat spíše dodavatele paliv než domácnosti a řidiče automobilů.

O cílech Zelené dohody, balíčku Fit for 55 a vzniku Sociálního klimatického fondu jsme psali podrobně v článku Balíček „Fit for 55“ představen, a to v červenci 2021 na webu Svazu. Zde najdete bližší informace k jednotlivým oblastem a opatřením týkajícím se obnovitelných zdrojů, úspor energie, ETS a dalších.

*Alena Nessmithová
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

*Zdroj:
web Evropské komise – Klimatické aktivity
Evropská zelená dohoda
tiskové zprávy EK*

První operační programy nového programového období 2021–2027 vyhlášeny.

CO NABÍZEJÍ PRO OBCE A MĚSTA?

Prvními operačními programy v České republice, které Evropská komise schválila v programovém období 2021–2027, jsou OP Jan Amos Komenský OP Zaměstnanost plus. Pojďme se podrobně podívat, jaké aktivity budou podporovat a co budou moci využít obce a města.

Operační program Jan Amos Komenský

Svým názvem nový program Jan Amos Komenský (OP JAK) kontinuálně navazuje na v minulém programovém období 2014–2020 program známý jako Výzkum, vývoj a vzdělávání, který podporoval investice do oblasti vzdělávání. Celková alokace programu je 90 mld. Kč, z toho je určeno 28 mld. na regionální školství. Přestože program byl schválen 9. června, některé výzvy, a to výzvy na šablony pro mateřské školy, základní školy, střední školy, VOŠ, byly vyhlášeny s předstihem již v květnu, aby měli žadatelé čas zpracovat a předložit své žádosti před zahájením školního roku v září.

Program je rozdělen do dvou priorit.

Priorita 1 – Výzkum, vývoj je zaměřena na rozvoj výzkumných organizací, univerzit, špičkových výzkumných týmů stejně jako na podporu řízení politiky inovací a výzkumu nebo posílení spolupráce mezi výzkumnou a aplikační sférou na národní i regionální úrovni.

Z pohledu obcí a měst jako zřizovatelů škol je důležitá **Priorita 2 – Vzdělávání**, ze které je podporováno regionální školství, formální i neformální vzdělávání a modernizace cílů a obsahů vzdělávání v kontextu výzev měnícího se trhu práce 4. průmyslové revoluce. Podpora bude také směřována na žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami stejně jako na posílení kapacit učitelů při práci s touto cílovou skupinou a jejich postgraduální vzdělávání. Specifický cíl 2.4 je zaměřen na snižování nerovností ve vzdělávání a rozvoj potenciálu žáků z marginalizovaných skupin ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Jak již bylo výše zmíněno, výzva na šablony pro školy, střediska volného času, základní umělecké školy a poradny již byly v květnu vyhlášeny s celkovou alokací 9 mld. Kč pro MŠ a ZŠ a 2 mld. Kč pro SŠ a VOŠ. Do nastavení šablon se již promítla probíhající uprchlická vlna, a to v podobě

podpory dětí s odlišným mateřským jazykem nebo možností dvojazyčného asistentů v MŠ, ZŠ i SŠ s cílem využít program pro integraci ukrajinských dětí.

A k jakým změnám oproti OP VVV dochází? V rámci OP JAK jsou zaváděny zjednodušené formy vykazování a administrace, zjednodušení v oblasti veřejných zakázek. Výše kofinancování zůstává pro školy 0 % a pro soukromoprávní subjekty do 5 % se zachováním principu ex-ante financování.

Všechny informace týkající se OP JAK naleznete na webových stránkách programu OPJAK.cz, kde naleznete aktuálně vyhlášené výzvy včetně harmonogramu plánovaných výzev, informace o plánovaných seminářích a školeních pro žadatele. Je zřízena také konzultační linka pro žadatele ve výzvě šablony, kam můžete buď zaslat písemný dotaz, nebo vznést svůj dotaz telefonicky. Zahajovací konference OP JAK se uskuteční v září 2022.

Operační program Zaměstnanost plus

Také OP Zaměstnanost plus navazuje v mnohém na svého stejnojmenného předchůdce z programového období 2014–2020. Z podporovaných cílů minulého OP Z vypadla pouze podpora efektivní veřejné správy. Naopak nově byla do programu včleněna priorita Materiální pomoc nejchudším osobám. Dalšími prioritami jsou: Budoucnosti práce, Sociální začleňování a Sociální inovace.

Také tento program slibuje pro žadatele zjednodušení v administraci, jako např. předkládání účetních dokladů od 20 tisíc Kč, zjednodušení v procesu hodnocení a i méně kontrol a administrativního ověřování. Zjednodušené formy vykazování budou uplatňovány u 100 % výzev, z toho u 1/3 výzev výhradně. Budou zavedeny jednotkové sazby pro různé aktivity, např. jednotka na sociální služby (paušál na lůžko), jednotka na mzdový příspěvek, 40 % paušál, jednotka pro dětské skupiny, jednotka na obědy do škol, jednotka na vzdělávání apod.

Odstartování programu bude opravdu rychlé. Do 4 měsíců je plánováno vyhlásit výzvy na 50 % alokace a do 12 měsíců až na 75 % alokace programu. Přehled vyhlášených výzev je k dispozici na webových stránkách programu <https://www.esfcr.cz/opz-plus>.

Připravované výzvy

Pro obce a města je připravována výzva na podporu sociálního bydlení (předpoklad vyhlášení červen 2022), Podpora komunitně vedeného místního rozvoje (předpoklad vyhlášení červenec 2022), Podpora sociální práce v obcích (předpoklad vyhlášení červenec 2022), Podpora pečujících osob a sdílené péče (srpen 2022), Podpora služeb pro ohrožené děti, rodiny a mladé dospělé (srpen 2022), Podpora sociálního začleňování ve vyloučených lokalitách (srpen 2022) apod. Kompletní přehled plánovaných výzev naleznete na webových stránkách programu www.esfcr.cz/opz-plus v záložce Výzvy OPZ+.

Mgr. Gabriela Hůlková
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů

Jak dál po komunálních volbách

Podzimní komunální volby se nezadržitelně blíží a s nimi rovněž končí mandát obecního zastupitelstva. Přesto však musí obec fungovat i v době tzv. volebního mezidobí, tedy ode dne konání voleb do zastupitelstva do zvolení nového starosty, místostarosty a nové rady. Připravili jsme pro vás stručný přehled, kde popisujeme jednotlivé situace, které mohou v souvislosti s ukončením a vznikem funkce nastat. Poskytneme stručný návod, jak v některých situacích postupovat. Věříme, že pro vás bude následující text užitečným pomocníkem.

Dnem voleb do zastupitelstva obce (uplynutím prvního dne, ve kterém se volby konaly) zaniká mandát všem stávajícím členům zastupitelstva obce, takže tímto okamžikem dochází k „zániku“ dosavadního zastupitelstva obce.

Je nutno uvést, že spolu se „zánikem“ zastupitelstva obce dochází i k zániku všech výborů zastupitelstva obce. V případě komisí rady

obce je situace jiná, neboť dosavadní rada obce i nadále vykonává své pravomoci. Z tohoto důvodu činnost komisí nezaniká a tyto nadále pokračují v plnění svých úkolů, a to až do zvolení nové rady obce. Výjimkou je komise, které byl svěřen výkon přenesené působnosti; tato komise nezaniká a kontinuálně pokračuje ve své činnosti i po zvolení nové rady obce.

Kdo rozhoduje v obcích v době volebního mezidobí?

Mandát člena zastupitele obce zaniká dnem konání komunálních voleb. Pokud jsou volby dvoudenní, je podle zákona o volbách do zastupitelstev obcí tím rozhodujícím dnem první den voleb. Mezi tímto dnem a ustavujícím zasedáním nového zastupitelstva (tedy volbou nových orgánů obce) může uběhnout relativně dlouhá doba a je žádoucí, aby obec v tomto přechodovém období někdo řídil a spravoval. Tato doba bývá označována jako volební mezidobí a jde o období, kdy ještě nebylo zvoleno nové vedení vzešlé z právě konaných komunálních voleb.

Obec zpravidla řídí dosavadní starosta, své povinnosti plní i dosavadní místostarosta

Ve volebním mezidobí vykonává pravomoc starosty nejčastěji dosavadní starosta, a to v souladu s ustanovením § 107 zákona o obcích. Tyto pravomoci však může vykonávat i osoba jiná – dosavadní místostarosta či pověřený člen zastupitelstva. Dosavadní místostarosta vykonává pravomoci starosty v situaci, kdy je nevykonává dosavadní starosta. Je-li dosavadních místostarostů více, vykonává pravomoci starosty ten, kterého přede dnem voleb pověřilo zastupitelstvo obce zastupováním starosty. Pokud tak zastupitelstvo neučinilo, vykonává tuto funkci ten, kterého pověřil dosavadní starosta. Pravomoci starosty může vykonávat rovněž určený člen zastupitelstva, pokud přede dnem voleb tyto pravomoci vykonával podle § 103 odst. 6 zákona o obcích.

Dosavadní starosta (místostarosta či pověřený zastupitel) vykonává veškeré pra-

vomoci starosty, které jsou určeny nejen v zákoně o obcích, nýbrž i v ostatních souvisejících předpisech (může tedy např. i od dávat). Výkon starostenských pravomocí podle § 107 zákona o obcích ve volebním mezidobí však nelze chápat jako pokračování funkce. Dosavadní starosta (místostarosta či pověřený zastupitel) se totiž nemůže v době volebního mezidobí z této povinnosti vyvázat. Výkon starostenských pravomocí je mu uložen přímo zákonem a není závislý na jeho vůli. Podle zákona se zkrátka ve volebním mezidobí nemůže své funkce vzdát. Za tuto dobu mu ale podle § 75 odst. 3 náleží dosavadní odměna.

Své povinnosti bude plnit i dosavadní místostarosta. Pokud ke dni voleb do zastupitelstev obcí působilo v obci více místostarostů, budou své povinnosti plnit všichni, přičemž dosavadního starostu budou v tomto období zastupovat za stejných podmínek jako před konáním voleb. Ani místostarosta se ze své funkce nemůže vyvázat, neboť její výkon ve volebním mezidobí je zákonnou povinností, nikoli pokračováním výkonu funkce místostarosty. Za tuto dobu mu rovněž náleží dosavadní odměna dle § 75 odst. 3.

Dosavadní rada obce

Stejně jako dosavadní starosta a místostarosta mají i radní zákonem dané povinnosti po skončení své funkce. Podle § 102a odst. 1 zákona o obcích „*vykonává rada obce své pravomoci i po ukončení funkčního období zastupitelstva obce až do zvolení nové rady obce nebo do zvolení starosty obce v případě, že se rada obce nevolí*“. Dosavadní rada obce tak bude vykonávat své pravomoci ve volebním mezidobí

dobí i v případě, že v novém funkčním období již rada obce nebude volena.

Kromě základních má dosavadní rada obce rovněž zvláštní pravomoc – stanovit pravidla rozpočtového provizoria a schvalovat rozpočtová opatření, a to v případě, že nedošlo ke zvolení zastupitelstva obce, protože soud vyhověl návrhu na neplatnost voleb nebo hlasování nebo protože okrsková volební komise neodevzdala zápis o průběhu a výsledku hlasování. K rozšíření pravomocí dochází ode dne právní moci rozhodnutí soudu, resp. ode dne následujícího po dni, ve kterém skončila lhůta okrskové volební komise k odevzdání zápisu o průběhu a výsledku hlasování, a trvá až do dne, ve kterém se konalo ustavující zasedání zastupitelstva obce.

Totožné pojetí jako pro dosavadního starostu platí rovněž pro charakter povinností dosavadních radních. Ani oni se ze své funkce nemohou vyvázat, neboť její výkon ve volebním mezidobí je zákonnou povinností, nikoli pokračováním výkonu funkce radního.

Dosavadní starosta, místostarosta i členové dosavadní rady obce plní své úkoly na základě zákonem uložené povinnosti, takže nemohou být nově zvoleným zastupitelstvem obce „odvoláni“ (např. pokud by zastupitelstvo obce nezvolilo novou radu obce, ale do zvolení nové rady obce by chtělo pouze „odvolat“ některé členy dosavadní rady obce).

Ve volebním mezidobí nelze realizovat vyhrazené pravomoci zastupitelstva, neboť tyto nepřecházejí na „dosavadního“ starostu ani na „dosavadní“ radu.

Doba výkonu pravomoci dosavadními orgány

Své povinnosti plní dosavadní starosta (místostarosta) i členové rady ode dne voleb do zastupitelstva obce až do zvolení nového starosty nebo místostarosty, resp. rady obce.

Dosavadní starosta přestává podle § 107 zákona o obcích vykonávat pravomoci starosty obce okamžikem zvolení nového starosty nebo alespoň místostarosty. Dosavadní místostarosta přestává vykonávat své pravomoci rovněž zvolením nového starosty nebo alespoň místostarosty (bylo-li místostarostů více, přestávají plnit své pravomoci zvolením starosty nebo alespoň jednoho „nového“ místostarosty). Dosavadní rada přestává podle § 102a zákona o obcích plnit své úkoly okamžikem zvolení nové rady jako celku, tedy zvolením všech jejích členů (starosty, místostarosty a ostatních členů rady), případně zvolením starosty obce, pokud se v dané obci již v novém funkčním období nebude rada obce volit (§ 102a odst. 1).

Pokud byl v obci, v níž je volena rada obce, zvolen starosta a místostarosta, ale nikoli nová rada jako celek (tj. pokud by nebyli zvoleni všichni noví členové rady obce), vykonává své pravomoci i nadále „původní“ rada, a to v původním složení (tj. včetně dosavadního starosty i místostarosty, avšak pouze v pozici běžných členů rady obce). Obec je v takovém pří-

padě spravována novým starostou a místostarostou a dosavadní radou obce, přičemž nový starosta ani místostarosta se nestávají členy dosavadní rady obce (členy dosavadní rady mohou být ale fakticky tím, že novým starostou nebo místostarostou je zvolen některý z dosavadních členů rady obce).

Pokud byl starosta, místostarosta, člen rady (event. předseda komise rady či zvláštního orgánu obce) pro výkon své funkce dlouhodobě uvolněn z pracovního nebo jiného obdobného poměru před konáním voleb, hledí se na něj po celou dobu výkonu pravomocí po dni voleb jako na dlouhodobě uvolněného. Z hlediska jeho zaměstnavatele trvá překážka v práci z důvodu obecného zájmu.

Odměny v tzv. volebním mezidobí

Zákon o obcích upravuje v ustanovení § 75 odst. 3 až 5 odměňování dosavadního starosty či místostarosty nebo člena rady ve volebním mezidobí, pokud vykonávají své pravomoci.

Dosavadnímu starostovi a místostarostovi (uvolněnému i neuvolněnému), vykonávají-li pravomoci dle ustanovení § 107 zákona o obcích, náleží dosavadní odměna do zvolení nového starosty či místostarosty. Členovi dosavadní rady (uvolněnému i neuvolněnému), vykonávají-li pravomoci dle ustanovení § 102a odst. 1

zákona o obcích, náleží dosavadní odměna do zvolení nové rady obce nebo do zvolení starosty v případě, že se rada obce již nevolí. Předsedovi nebo členovi komise, které nebyl svěřen výkon přenesené působnosti, náleží dosavadní odměna za výkon funkce po dobu výkonu pravomoci dosavadní rady. Předsedovi nebo členovi zvláštního orgánu obce a předsedovi nebo členovi komise rady obce, pověřené výkonem přenesené působnosti obce, náleží dosavadní odměna za výkon funkce do odvolání z příslušné funkce.

Nově zvolené zastupitelstvo obce nemůže nároky dosavadního starosty nebo místostarosty ani ostatních členů rady obce měnit, protože zákon uvádí, že se těmto osobám poskytují odměny v dosavadní výši.

Je třeba zdůraznit, že všichni nově zvolení členové rady (pokud budou zvoleni do funkcí, jež nové zastupitelstvo určilo jako funkce „uvolněné“) mají nárok na odměnu, a to již okamžikem svého zvolení dle ustanovení § 72 odst. 1 zákona o obcích, přestože dosud nebyla zvolena nová rada obce jako celek. Zastupitelstvo obce může v takovém případě při určování uvolněných funkcí stanovit, že např. funkce člena rady obce bude vykonávána jako uvolněná až od okamžiku, kdy se nová rada obce ujme v souladu s § 102a zákona o obcích svých pravomocí.

Kdy se má sejít nové zastupitelstvo, kdo ho svolává a jak probíhá

Termín ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva závisí na tom, **zda byl či nebyl po uskutečněních komunálních volbách podán návrh na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta podle zákona o volbách do zastupitelstev obcí**. Podle § 60 zákona o volbách do zastupitelstev obcí má každá osoba zapsaná do volebního seznamu, resp. politická strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, právo podat ve lhůtě 10 dnů od vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisi výše uvedený návrh na neplatnost. Návrh na neplatnost voleb nebo hlasování se podává místně příslušnému krajskému soudu a musí být podán tak, aby byl nejpozději v poslední den lhůty doručen soudu, a to do 16:00. **Na tomto místě je nutné upozornit, že krajský soud starosty o podaném návrhu nevyrozumívá, je tudíž na každém starostovi, aby si tuto informaci u příslušného krajského soudu ověřil!**

V souladu s ustanovením § 67 zákona o volbách do zastupitelstev obcí se do běhu této desetidenní lhůty nezapočítává den rozhodný pro její počátek. Vyhlásila-li by Státní volební komise výsledky voleb např. 26. září, počítá se zmíněná desetidenní lhůta od

27. září. Vzhledem k tomu, že se jedná o tzv. hmotněprávní lhůtu, je posledním dnem k podání předmětného návrhu u soudu desátý den, tedy v nastíněném případě 6. října v 16:00. Ke svolání ustavujícího zasedání zastupitelstva obce může být přistoupeno až poté, co lhůta pro podání návrhu soudu na neplatnost voleb nebo hlasování již marně uplynula.

Pokud návrh na neplatnost voleb či hlasování podán nebyl, musí dosavadní starosta svolat ustavující zasedání v souladu s ustanovením § 91 odst. 1 zákona o obcích tak, aby se konalo do 15 dnů ode dne, ve kterém uplynula desetidenní lhůta pro podání návrhu na neplatnost voleb nebo hlasování soudu (tj. do 25 dnů od vyhlášení výsledků voleb státní volební komisí; 10 + 15 dnů). Zároveň však platí, že ke svolání ustavujícího zasedání nelze přistoupit dříve, než uplyne lhůta pro podání uvedených návrhů soudu (lhůta končí 10. dnem v 16:00, po tomto okamžiku již ustavující zasedání svolat lze). Při svolávání je nutno mít na paměti, že zasedání zastupitelstva obce (jakékoliv) musí být svoláno nejméně 7 dní předem a na úřední desce obce musí být po tuto dobu zveřejněna informace o datu konání, době konání a navrženém programu zastupitelstva (viz ustanovení § 93 odst. 1 zákona o obcích).

To znamená, že ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce se může konat nejdříve osmým dnem po uplynutí zákonné lhůty pro podání návrhu na neplatnost voleb nebo hlasování (lhůta končí v 16:00, proto ke zveřejnění informace podle § 93 odst. 1 zákona o obcích může dojít i v tento den po 16:00, takže prvním kalendářním dnem, započitatelným do sedmi dní pro zveřejnění informace, je v takovém případě den následující po jejím zveřejnění).

Má-li být dodržena výše uvedená lhůta 15denní ode dne uplynutí lhůty pro soudní napadení výsledků voleb, musí být ustavující zasedání svoláno nejpозději sedmý den po dni, v němž uplynula lhůta pro podání návrhu soudu na neplatnost voleb nebo hlasování (tj. nejpозději sedmý den musí být na úřední desce obecního úřadu zveřejněna informace podle § 93 odst. 1 zákona o obcích).

Pokud návrh na neplatnost voleb či hlasování podán byl, je třeba vyčkat na rozhodnutí soudu. Počátek zákonné 15denní lhůty pro konání ustavujícího zastupitelstva je počítán ode dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o posledním z podaných návrhů, pokud žádnému z nich **nebylo vyhověno** (krajský soud musí rozhodnout do 20 dnů a usnesení soudu nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu). Během této patnáctidenní lhůty musí proběhnout ustavující zasedání zastupitelstva. **Bylo-li** soudem návrhu **vyhověno**, budou se volby do zastupitelstva obce opakovat a volební mezidobí se tak podstatně prodlouží (zpravidla na více než tři měsíce). V této situaci nastupují rozšířené kompetence dosavadní rady ve vztahu k rozpočtu obce. Podle § 102a odst. 2 a 3 zákona o obcích je „*oprávněna stanovit pravidla rozpočtového provizoria a schvalovat rozpočtová opatření.*“

Jestliže se ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce nekonalo ve lhůtě stanovené zákonem o obcích, svolá je v souladu s ustanovením § 91 odst. 2 zákona o obcích po uplynutí této lhůty Ministerstvo vnitra ČR. Ministerstvo vnitra tuto pravomoc neuplatní, jestliže dosavadní starosta před její realizací ustavující zasedání sám svolá, byť by dosavadní starosta svolal ustavující zasedání v rozporu s § 91 odst. 1 zákona o obcích až po uplynutí patnáctidenní lhůty pro jeho konání.

Kdo ustavující zasedání zastupitelstva svolává a jak probíhá

Ustavující zasedání svolává a posléze mu předsedá zpravidla dosavadní starosta, případně nejstarší člen zastupitelstva obce, a to do doby, než je zvolen starosta nebo místostarosta obce.

Program ustavujícího zasedání připravuje dosavadní rada obce, resp. dosavadní starosta tam, kde se rada obce nevolí.

Předsedající nejdříve zjistí, zda je zastupitelstvo usnášeníschopné. Zastupitelstvo obce je usnášeníschopné, je-li přítomna alespoň nadpoloviční většina všech jeho členů. Je-li zastupitelstvo usnáše-

níschopné, následuje složení slibu členů zastupitelstva (§ 69 odst. 2 zákona o obcích). V případě, že člen zastupitelstva bude na zasedání zastupitelstva vyzván ke složení slibu a složení slibu odmítne nebo tak učiní s výhradou, pak mu mandát tímto okamžikem zaniká a na jeho místo nastupuje náhradník (náhradník nastupuje dnem následujícím). Po složení slibu by měli být určeni ověřovatelé zápisu a zapisovatel a schválen program ustavujícího zasedání (v podobě zveřejněné na úřední desce, resp. v podobě doplněné o případné další návrhy podané členy zastupitelstva obce).

Zákon předpokládá, že ustavující zasedání bude volit starostu, místostarostu a další členy rady obce. Na ustavujícím zasedání by mělo dojít též ke zřízení finančního a kontrolního výboru. Zastupitelstvo obce by také mělo rozhodnout o tom, které funkce budou vykonávány jako uvolněné (v této otázce nelze bez dalšího vycházet z určení uvolněných funkcí z předchozího funkčního období), a to před tím, než dojde k vlastní volbě uvolněného starosty, uvolněného místostarosty i dalších uvolněných funkcí. Má-li dojít k přiznání odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce již ode dne ustavujícího zasedání, je třeba, aby i o této otázce zastupitelstvo obce rozhodlo. Dosavadní usnesení zastupitelstva obce, kterým byla stanovena výše odměn neuvolněným členům zastupitelstva, pozbývá účinnosti ukončením funkčního období zastupitelstva obce, které odměnu stanovilo. Odměny svým neuvolněným členům zastupitelstva může stanovit jen nově zvolené zastupitelstvo obce. Stanovit je se zpětnou účinností zákon nepřípouští. Na ustavujícím zasedání je možné rozhodovat i o dalších otázkách jako na jakémkoliv jiném zasedání zastupitelstva.

Jen poznamenáváme, že navrhopvat kandidáty do funkcí v orgánech obce a ve výborech zastupitelstva obce může kterýkoli člen zastupitelstva. Může přitom navrhopvat sebe sama na zvolení např. do funkce starosty obce a stejně tak pro sebe může hlasovat. Rovněž je vhodné připomenout, že nově zvolené zastupitelstvo obce je vázáno jednacím řádem předchozího zastupitelstva obce, a to až do doby, kdy jej samo změní či nahradí novým jednacím řádem.

Předání obce novému vedení

Pokud po ustavujícím zasedání nebude dosavadní starosta pokračovat ve funkci, je třeba, aby předal obec nově zvolenému vedení. Doporučujeme sepsat o předání obce protokol, v němž se uvedou předávané písemnosti, stav bankovního účtu a hotovosti v pokladně, stav majetku a další důležité skutečnosti. Součástí protokolu by měl být i záznam o předání razítek a klíčů od budovy obecního úřadu.

Vyplácení odchodného při skončení funkčního období

Dnem voleb do zastupitelstva obce zaniká mandát všem dosavadním členům zastupitelstva obce. Zákon o obcích spojuje zánik mandátu člena zastupitelstva s nárokem na tzv. odchodné. Nárok na odchodné se týká jen těch dosavadních členů zastupitelstva obce, kteří ke dni voleb zastávali funkce vyjmenované zákonem o obcích a kteří současně splní podmínky stanovené zákonem.

Kdo má nárok na vyplacení „odchodného“ a v jaké výši

Podmínky nároku, výše a výplata odchodného jsou upraveny v § 77 a 78 zákona o obcích.

Odchodné je poskytováno **neuvolněnému starostovi a místostarostovi a všem uvolněným členům zastupitelstva obce** (bez ohledu na vykonávanou funkci), pokud splňují uvedené podmínky:

- zanikl mandát člena zastupitelstva obce (v daném případě v souvislosti s volbami do zastupitelstva obce),
- ke dni zániku mandátu jim náležela měsíční odměna,
- nebyli v novém funkčním období opětovně zvoleni do funkce uvolněného člena zastupitelstva nebo do funkce neuvolněného starosty nebo neuvolněného místostarosty, za niž mu náleží odměna,
- nebyli v průběhu výkonu funkce pravomocně odsouzeni pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin

spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce, jejich trestní stíhání pro takový trestný čin nebylo podmíněně zastaveno a nebylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání (dále též jako „trestní bezúhonnost“). Vznikl-li členovi zastupitelstva obce nárok na odchodné v době, kdy je proti němu vedeno trestní stíhání pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce, odchodné se nevyplatí. Byl-li člen zastupitelstva obce pro trestný čin uvedený ve větě první pravomocně odsouzen, jeho trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno nebo bylo-li rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, platí, že nárok na odchodné nevznikl; v opačném případě se odchodné vyplácí.

Všechny podmínky musí být splněny současně. Odchodné náleží ze zákona, a to ve výši stanovené v závislosti na době výkonu funkce. Odchodné se stanoví jako **výše měsíční odměny + násobek této částky a počtu celých ukončených po sobě jdoucích let výkonu funkce, nejvíce však tří ukončených let výkonu funkce**. Za základ se bere výše „měsíční odměny“, která oprávněnému zastupiteli náležela ke dni voleb. Minimální odchodné odpovídá výši jedné měsíční odměny (pokud nebyl dotčený ve funkci ani celý 1 rok) a maximálně odpovídá 4násobku měsíční odměny (pokud byl dotčený nepřetržitě ve funkci více než 3 celé roky).

Odchodné se vyplácí **jednorázově** v nejbližším výplatním termínu poté, kdy byly splněny všechny zákonné podmínky (včetně té, že nebyl dotčený zvolen do funkce starosty, místostarosty ani jiné uvolněné funkce). Člen zastupitelstva obce je **povinen předložit čestné prohlášení**, že u něj nejsou dány překážky pro výplatu odchodného stanovené v § 77 odst. 5 a 6 (tj. překážky „trestní bezúhonnosti“, a to i pokud by šlo o zatím ještě probíhající řízení). Předložení čestného prohlášení je jednou z podmínek pro výplatu odchodného.

Odvod sociálního a zdravotního pojištění v souvislosti s odchodným při skončení funkčního období

Podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o pojistném na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti není odchodné náležející dle zvláštních právních předpisů zahrnuto do vyměřovacího základu pro pojistné na důchodové pojištění.

Stejně tak není odchodné součástí vyměřovacího základu pro účely pojistného na všeobecné zdravotní pojištění dle ustanovení § 3 odst. 2 písm. b) zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.

Odchodné dle ustanovení § 6 odst. 10 písm. b) zákona o daních z příjmů spadá do kategorie funkčních požitků pro účely daně z příjmů. Odchodné je tedy součástí základu daně z příjmů fyzických osob.

Dovolená uvolněných zastupitelů

Uvolnění členové zastupitelstva mají dle ustanovení § 81a zákona o obcích nárok na poskytnutí dovolené v délce 5 týdnů za kalendářní rok, přičemž nejvýše 25 dnů dovolené může připadnout na pondělí až pátek, pokud tento den není svátkem. Pokud výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva obce netrvá po dobu celého kalendářního roku, má nárok na poměrnou část dovolené, která činí za každý i započatý kalendářní měsíc výkonu funkce jednu dvanáctinu dovolené za kalendářní rok.

V případě skončení funkce může vzniknout **problém s nevyčerpanou dovolenou**. V prvé řadě je nutné rozlišovat, zda se jedná o uvolněného člena zastupitelstva obce, který je ke dni ukončení funkce v pracovním nebo jiném obdobném poměru, nebo člena zastupitelstva obce, který ke dni ukončení funkce v pracovním nebo jiném obdobném poměru není (např. osoba samostatně výdělečně činná, důchodce).

Nevyčerpal-li **uvolněný zastupitel, který je ke dni ukončení výkonu funkce v pracovním nebo jiném obdobném poměru**, poměrnou část dovolené za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, **může mu** na základě jeho žádosti **obec poskytnout náhradu** za nevyčerpanou dovolenou nebo její část. Uvolňující zaměstnavatel poskytne zbytek dovolené za příslušný kalendářní rok, tj. za tu část, která nebyla vyčerpana nebo nahrazena. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nepřevádí ani ji nelze nahradit.

Nevyčerpal-li **uvolněný zastupitel, který není ke dni ukončení výkonu funkce v pracovním nebo jiném obdobném poměru**, poměrnou část dovolené za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, **poskytne mu obec náhradu** za nevyčerpanou dovolenou. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nenahrazuje.

Povinnost podat oznámení o střetu zájmů při skončení funkce/vzniku funkce

Veřejným funkcionářům definovaným v zákoně o střetu zájmů vzniká povinnost podat při skončení funkce výstupní oznámení a při vzniku funkce vstupní oznámení. Povinnost podat výstupní oznámení a následně vstupní oznámení vzniká i v případě znovuzvolení do funkce.

Dnem voleb do zastupitelstva obce získá mandát všem stávajícím členům zastupitelstva a dochází tak k ukončení funkce výše uvedených veřejných funkcionářů. Těmto veřejným funkcionářům vzniká povinnost podat „výstupní oznámení“ nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy zápis o ukončení funkce do centrálního registru oznámení запиše příslušný obecní úřad, úřad městského obvodu nebo úřad městské části územně členěného statutárního města a úřad městské části hlavního města Prahy. Výstupní oznámení je veřejný funkcionář povinen učinit podle stavu ke dni ukončení výkonu funkce.

Veřejný funkcionář je povinen podat „vstupní oznámení“ ve stavu ke dni před-

cházejícímu dni zahájení výkonu funkce do 30 dnů ode dne, kdy jej do centrálního registru oznámení zapsal obecní úřad, úřad městského obvodu nebo úřad městské části územně členěného statutárního města a úřad městské části hlavního města Prahy.

Jen na okraj připomínáme, že obecní úřad, úřad městského obvodu nebo úřad městské části územně členěného statutárního města a úřad městské části hlavního města Prahy je povinen neprodleně, nejpozději však do 15 dnů ode dne zahájení nebo skončení výkonu funkce, zapsat do centrálního registru oznámení jméno, popřípadě jména a příjmení veřejného funkcionáře, datum a místo jeho narození, právnickou osobu nebo její orgán, ve kterých veřejný funkcionář působí, jeho funkci, kterou v této právnické osobě nebo jejím orgánu zastává, a datum zahájení a skončení výkonu jeho funkce.

Způsob a obsah podání „výstupního“ a „vstupního“ oznámení najdete v následujícím článku.

Související právní předpisy:

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků
- zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Jak podat výstupní a vstupní oznámení podle zákona o střetu zájmů

V souvislosti s podzimními komunálními volbami je třeba pamatovat na povinnost veřejných funkcionářů podat výstupní oznámení do Centrálního registru oznámení (dále jen „CRO“) při ukončení funkce a vstupní oznámení do CRO při vzniku funkce. V případě, že v oznámení budou uvedeny zjevně nepřesné, neúplné nebo nepravdivé údaje nebo oznámení nebude podáno ve stanovené lhůtě, hrozí pokuta v rozmezí 1000 až 50 000 Kč. Pokuty tak mohou být citelné, proto je třeba být připraven, k čemuž má napomoci náš stručný návod na podání výstupních/vstupních oznámení do CRO.

Výstupní oznámení

Kdo oznamuje

Povinnost podat výstupní oznámení dopadá na veřejné funkcionáře, kterými jsou v případě obcí a měst:

- **člen zastupitelstva** obce, městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy, který je **pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn** nebo který před svým zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyl v pracovním poměru, ale vykonává funkci ve stejném rozsahu jako člen zastupitelstva, který je pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn
- **starosta** obce, městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy, **místostarosta** obce, městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města, **zástupce staros-**

ty městské části hlavního města Prahy nebo **členové rady** obce, městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města, městské části hlavního města Prahy, kraje nebo hlavního města Prahy, kteří **nejsou** pro výkon funkce **dlouhodobě uvolněni**

Povinnost podat výstupní oznámení má dále:

- **Varianta A – znění platné v době uzávěrky Informačního servisu**
starosta obce, městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy, místostarosta obce, městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města, zástupce starosty městské části hlavního města Prahy nebo členové rady obce, městské části nebo městského obvodu územně členěného

ho statutárního města, městské části hlavního města Prahy, kraje nebo hlavního města Prahy, **kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolnění**

• **Varianta B – znění schválené novelou v Poslanecké sněmovně dne 1. 6. 2022 a v Senátu dne 15. 6. 2022**

starosta obce, městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy, místostarosta obce **s pověřeným obecním úřadem, obce s rozšířenou působností**, městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města, zástupce starosty městské části hlavního města Prahy nebo členové rady obce **s rozšířenou působností**, městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města, městské části hlavního města Prahy, kraje nebo hlavního města Prahy, **kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolnění**

Poslanecká sněmovna schválila dne 1. 6. 2022 novelu zákona o střetu zájmů. Tato novela byla následně schválena i Senátem. Ke dni uzávěrky tohoto čísla Informačního servisu nebyla novela podepsána a zveřejněna ve Sbírce zákonů. Lze však předpokládat, že nová úprava bude platná a účinná k datu podávání výstupních/vstupních oznámení zastupitelů v souvislosti s komunálními volbami. Novela zbavuje povinnosti podat oznámení o střetu zájmů místostarosty obcí se základní povinností (tzv. jedničkové obce), kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolnění, a členy rady obcí se základní působností a obcí s pověřeným obecním úřadem (tzv. jedničkové a dvojkové obce), pokud nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolnění.

Kdy oznamuje

Výše uvedeným funkcionářům vzniká povinnost podat „výstupní oznámení“ nejpozději **do 30 dnů ode dne zápisu o ukončení funkce do CRO**. Do CRO запиše datum ukončení funkce daného funkcionáře příslušný obecní úřad, úřad městského obvodu nebo úřad městské části územně členěného statutárního města a úřad městské části hlavního města Prahy (dále jen „podpůrný orgán“), který jej do CRO zapisoval. Podpůrný orgán je povinen zapsat datum ukončení funkce neprodleně, nejpozději však do 15 dnů ode dne ukončení funkce. Podpůrný orgán je povinen neprodleně po zápisu o ukončení funkce sdělit funkcionáři, že v CRO byl proveden zápis o ukončení funkce a současně uvést lhůtu, do které je povinen veřejný funkcionář podat výstupní oznámení.

Kam oznamuje

Oznámení se podává elektronicky do CRO na adrese: <https://cro.justice.cz/>. Přístupové údaje by měl veřejný funkcionář již mít k dispozici, neboť v průběhu volebního období měl povinnost podat mimořádné oznámení dle zákona o střetu zájmů, průběžné oznámení, případně vstupní oznámení dle zákona o střetu zájmů. V případě, že by došlo ke ztrátě přístupových údajů, může podpůr-

ný orgán původní přístupové údaje zneplatnit a vygenerovat přístupové údaje nové. Veřejný funkcionář po přihlášení do CRO vybere z nabízených možností druh oznámení – výstupní oznámení.

Co oznamuje

Výstupní oznámení obsahuje oznámení o činnostech, o majetku, o příjmech a závazcích. Veškeré skutečnosti veřejný funkcionář oznamuje **podle stavu ke dni ukončení výkonu funkce**. Výstupní oznámení se podává za kalendářní rok, v němž došlo k ukončení výkonu funkce (tj. v aktuálním období za kalendářní rok 2022 – od 1. 1. 2022 do dne ukončení výkonu funkce).

- **Oznámení o činnostech** – veřejný funkcionář oznamuje, že podniká nebo provozuje jinou samostatnou výdělečnou činnost, je společníkem nebo členem podnikající právnické osoby, je členem statutárního orgánu, členem řídicího, dozorčího nebo kontrolního orgánu podnikající právnické osoby, vykonává činnost v pracovněprávním nebo obdobném vztahu nebo ve služebním poměru, nejde-li o vztah nebo poměr, v němž působí jako veřejný funkcionář, je provozovatelem rozhlasového nebo televizního vysílání nebo vydavatelem periodického tisku, anebo společníkem, členem nebo ovládající osobou právnické osoby, která je provozovatelem rozhlasového nebo televizního vysílání nebo vydavatelem periodického tisku.
- **Oznámení o majetku** – oznamuje majetek, který nabyl v průběhu výkonu funkce (resp. za kalendářní rok 2022). Veřejný funkcionář oznamuje nabytí věci nemovité, cenných papírů, zaknihovaných cenných papírů nebo práv s nimi spojených, podílů v obchodních korporacích a jiných věcí movitých. Oznámení o nabytí jiných věcí movitých podává pouze, pokud jejich tržní hodnota činí více než 500 000 Kč v součtu za kalendářní rok, do toho se nezapočítávají věci s hodnotou méně než 50 000 Kč.
- **Oznámení o příjmech a závazcích** – Veřejný funkcionář oznamuje příjmy, pokud souhrnná výše těchto příjmů a jiných majetkových výhod přesáhne v kalendářním roce, za který se oznámení podává, částku 100 000 Kč. Do souhrnné výše příjmů a jiných majetkových výhod se však nezapočítávají dary, jejichž cena je nižší než 10 000 Kč. V případě výstupního oznámení se při určení limitní hodnoty vychází ze stavu ke dni ukončení výkonu funkce. V případě, že veřejný funkcionář podává výstupní oznámení, oznamuje nesplacené závazky, pokud jejich souhrnná výše přesáhla ke dni ukončení výkonu funkce částku 100 000 Kč.

Veřejný funkcionář je povinen výše uvedená oznámení činit i tehdy, jestliže nedojde ke skutečnostem výše uvedeným – jde o tzv. negativní oznámení.

OZNÁMENÍ O OSOBNÍM ZÁJMU, O ČINNOSTECH, MAJETKU, PŘÍJMECH, DARECH A ZÁVAZCÍCH

Všechna pole označena * jsou povinná.

Všeobecné údaje

Jméno *	Titul před příjmením *	Titul za příjmením *	Dle příjmení *
Číslo OP	Číslo obč. n. z. *	Číslo obč. n. z. *	Číslo obč. n. z. *

Adresa pro doručování

Další schránka	Obec	E-mail
Stát	Č. p. / Č. o. *	
Ulice		
PSČ		

Údaje o funkci a organizaci, ve které veřejný funkcionář působí

Organizace *	Funkce *
--------------	----------

Druh oznámení a období, za které se oznámení podává

Druh oznámení *	Výstupní oznámení	Do *
Období	Od *	

Oznámení o činnostech

Podnikání nebo provozování jiné samostatné výdělečné činnosti	
Předmět *	
Způsob *	
Místo výkonu podnikání nebo provozování jiné samostatné výdělečné činnosti	
Ulice *	Obec *
Stát *	
Poznámka	
Předmět *	
Způsob *	
Místo výkonu podnikání nebo provozování jiné samostatné výdělečné činnosti	
Ulice *	Obec *
Stát *	
Poznámka	

Společník nebo člen podnikající právnické osoby

Společník nebo člen podnikající právnické osoby	
IČO *	

Vstupní oznámení

Kdo oznamuje

Okruh veřejných funkcionářů je shodný jako u uvedeného výstupního oznámení.

Kdy oznamuje

Výše uvedeným funkcionářům vzniká povinnost podat „vstupní oznámení“ nejpozději **do 30 dnů ode dne zápisu o vzniku funkce do CRO**. Jednotlivé veřejné funkcionáře identifikuje a zapisuje do CRO podpůrný orgán, v oboru, jehož působnosti veřejní funkcionáři vykonávají svou funkci, a to do 15 dnů ode dne zahájení výkonu funkce. Při zápisu podpůrný orgán veřejného funkcionáře identifikuje jeho jménem a příjmením, datem a místem jeho narození, organizací, ve které veřejný funkcionář působí, funkcí, kterou v této organizaci zastává, a datem zahájení výkonu funkce.

Podpůrné orgány mají dále povinnost po provedení zápisu do CRO neprodle- ně veřejného funkcionáře o tomto zápisu informovat, jakož to informovat i o jeho povinnosti podat v zákonné lhůtě příslušné oznámení vstupní oznámení. Pro účely podávání oznámení podpůrné orgány při zápisu vygenerují a následně veřejnému funkcionáři přidělí jeho uživatelské jméno a heslo pro přihlášení do CRO.

Kam oznamuje

Oznámení se podává elektronicky do CRO na adrese: <https://cro.justice.cz/>. Veřejný funkcionář po přihlášení do CRO na základě předaných přihlašovacích údajů vybere z nabízených možností druh oznámení – vstupní oznámení.

Co oznamuje

Vstupní oznámení obsahuje oznámení o činnostech, o majetku, o příjmech a závazcích. Veškeré skutečnosti veřejný funkcionář oznamuje **podle stavu ke dni předcházejícímu dni vzniku funkce**.

- **Oznámení o činnostech** – veřejný funkcionář oznamuje, že podniká nebo provozuje jinou samostatnou výdělečnou činnost, je společníkem nebo členem podnikající právnické osoby, je členem statutárního orgánu, členem řídicího, dozorčího nebo kontrolního orgánu podnikající právnické osoby, vykonává činnost v pracovněprávním nebo obdobném vztahu nebo ve služebním poměru, nejde-li o vztah nebo poměr, v němž působí jako veřejný funkcionář, je provozovatelem rozhlasového nebo televizního vysílání nebo vydavatelem periodického tisku.

- **Oznámení o majetku** – oznamuje majetek, který vlastní ke dni předcházejícímu dni zahájení výkonu funkce. Veřejný funkcionář oznamuje vlastnictví věci nemovité, cenných papírů, zaknihovaných cenných papírů nebo práv s nimi spojených, podílů v obchodních korporacích a jiných věcí movitých. Oznámení o vlastnictví jiných věcí movitých podává pouze, pokud jejich cena, která je v daném místě a čase obvyklá, přesahuje v jednotlivém případě částku 500 000 Kč.

- **Oznámení o závazcích** – Veřejný funkcionář je povinen oznámit nesplacené závazky, které má ke dni předcházejícímu dni zahájení výkonu funkce. V tomto oznámení uvede nesplacené závazky převyšující v jednotlivém případě částku 100 000 Kč.

Veřejný funkcionář je povinen výše uvedená oznámení činit i tehdy, jestliže nedojde ke skutečnostem výše uvedeným – jde o tzv. negativní oznámení.

The form is titled 'Vstupní oznámení' and is divided into several sections for data entry:

- Section 1:** Personal data including 'Poznámka', 'Obchodní firma/název', 'Sídlo právnické osoby', 'Ulice', 'Stát', 'Poznámka', 'IČO', 'Č.p./Č.o.', and 'PSČ'.
- Section 2:** Identification of the supporting body ('Člen statutárního orgánu, člen řídicího, dozorčího nebo kontrolního orgánu podnikající právnické osoby'). It includes fields for 'Druh orgánu', 'Sídlo právnické osoby', 'Ulice', 'Stát', 'Poznámka', 'Obchodní firma/název', 'IČO', 'Č.p.', and 'PSČ'.
- Section 3:** Declaration of activities ('Provozování rozhlasového nebo televizního vysílání nebo vydávání periodického tisku'). It includes fields for 'Předmět', 'Způsob', 'Název média', and 'Poznámka'.
- Section 4:** Declaration of assets and liabilities ('Další činnost v pracovněprávním nebo obdobném vztahu nebo ve služebním poměru, nejde-li o vztah nebo poměr, v němž působí jako veřejný funkcionář'). It includes fields for 'Předmět', 'Způsob', 'Název média', and 'Poznámka'.

Další informace, včetně metodiky a odpovědí na nejčastější dotazy, je možné dohledat na stránkách Ministerstva spravedlnosti.

Aktuální informace k podávání oznámení o střetu zájmů budou uvedeny ke dni voleb na našich webových stránkách.

Mgr. Ivona Mottlová, Legislativní a právní sekce

Kontaktní den pro starosty na Žofíně

V souvislosti s vyhlášením ceny o Nejlepšího starostu 16. června 2022 připravil Svaz pro zástupce samospráv možnost seznámit se s inovativními technologiemi a dotačními tituly určenými na podporu rozvoje a fungování měst a obcí. Akce s názvem Kontaktní den probíhala odpoledne před slavnostním vyhlášením soutěže o nejlepšího starostu a nabídla účastníkům z řad samospráv příležitost k načerpání nových podnětů a informací od přítomných zástupců ministerstev a téměř dvou desítek českých i zahraničních firem, které se zaměřují na služby a řešení určená obcím a městům. A v čem takový Kontaktní den spočíval?

Smyslem žofínského odpoledne bylo seznámit zástupce samospráv s novými technologiemi a osvědčenými řešeními v oblasti komunálních služeb i dalších oblastí, které v rámci své funkce řeší. Akce byla zaměřena na propojení samospráv a firem, které nabízejí a mohou reálně dodat inovativní technologicky vyspělá řešení, která odpovídají náročným požadavkům zelených technologií a moderní doby.

Abychom tuto prezentaci pro účastníky Kontaktního dne udělali co možná nejsmysluplnější, byli přítomni i zástupci relevantních ministerstev, kteří konzultovali projektové záměry, případně jiná palčivá témata. Zjistit jste mohli nejen to, jaké technologie můžete do obce pořídit, ale se zástupci státní správy jste mohli zároveň probrat možnost, jaký dotační titul pro to využít. Kontaktní den byl otevřen také odborné veřejnosti, zúčastnili se jej proto i odborní zaměstnanci městských úřadů, referenti, kteří mají na starost například odpadové hospodářství, investice či jiné oblasti.

Kontaktním dnem provázel přítomné Vladimír Kořen.

Kdo zastupoval státní sektor?

Firmy a ministerstva se představila také v rámci řady prezentací. Státní sektor byl zastoupen hned několika resorty. Mezi nimi například zástupci **Ministerstva životního prostředí** a rovněž **Státního fondu životního prostředí**. Od nich se zástupci samospráv dozvěděli nejnovější informace k dotacím, které jsou pro obce důležité. Státní fond životního prostředí zároveň měl po celou dobu konání Kontaktního dne přítomné zaměstnance, se kterými účastníci mohli

konzultovat svoje projektové záměry či nápady, které v obcích mají a pro které hledají nyní financování. Možnost byla i dozvědět se informace týkající se nejen Národního programu životního prostředí, ale také například Modernizačního fondu, kde se připravuje výzva na komunální energetiku.

Zástupci **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** informovali o aktuálně dostupných finančních zdrojích potřebných

pro školy, které města a obce zřizují. Svaz si velmi cení rychlosti, s jakou MŠMT vypsal dotace v reakci na uprchlickou krizi, a na Kontaktním dnu mohly města a obce samozřejmě zjistit i informace o dalších zdrojích, na které mají obecní školy nárok.

Nejčerstvější informace k vypsáním a chystaným výzvám přinesli zástupci **Ministerstva průmyslu a obchodu**. Tento resort je pro samosprávy relevantní nejen kvůli

Operačnímu programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost, ale rovněž kvůli Národnímu plánu obnovy, který administruje.

Pro samosprávy je samozřejmě také velice důležité **Ministerstvo pro místní rozvoj**, které každoročně vypisuje řadu dotačních titulů určených pro malé i větší obce. Zároveň jde o ministerstvo, pod které spadá Integrovaný regionální operační program neboli IROP, který se svým objemem finančních prostředků směřujících do území je dlouhodobě obcím a městům nakloněn ze všech operačních programů nejvíce. I jeho zástupci na akci vystoupili se svými novinkami.

Se zástupci **Ministerstva kultury** mohli přítomní konzultovat například projekty, které bude možné v obcích financovat z Národního plánu obnovy. Tento resort je pro samosprávy relevantní nejen kvůli Národnímu plánu obnovy, ale i zbylým národním dotačním titulům.

Své zástupce vyslal rovněž **Státní pozemkový úřad**, a to konkrétně zástupce ze Sekce majetku státu a Sekce krajiny tvorby. I tento úřad realizuje Národní plán obnovy, a to komponentu Ochrana přírody a adaptace na klimatickou změnu. Jeho zástupci odpovídali na dotazy spadající do kompetence tohoto úřadu.

Na Kontaktním dnu byli přítomni rovněž zástupci **Ministerstva práce a sociálních věcí**. A jaké nové informace přinesli? Zejména na téma vypsané výzvy z Národního plánu obnovy, kam spadá například oblast budování nových dětských skupin, které jsou nyní velmi aktuální nejen v kontextu uprchlické krize, ale například i o chystané výzvě z Operačního programu Zaměstnanost plus, jehož schválení Evropskou komisí se blíží.

Zastoupen byl i **Státní fond podpory investic**, organizace podřízená Ministerstvu pro místní rozvoj. S jeho pracovníky mohli účastníci diskutovat například o podpoře brownfieldů, ale také o projektech v programu Výstavba pro obce.

Kdo se představil ze soukromého sektoru?

Inspirace inovativních řešení od odpadového hospodářství přes komunální techniku až po IT techniku budoucnosti přinesla a ve svých prezentacích ukázala řada pozvaných firem. Pojďme se ohlédnout i za jejich prezentacemi a nabízenými službami.

IURMO

Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí (IURMO) poskytuje prospěšné služby obcím ve formě zpracování odborných analýz, posudků, studií a jiných materiálů z oblasti veřejné správy a samosprávy, především z oblastí: životní prostředí, doprava, energetika či sociální oblast.

Chceme nová LED svítidla. Jaká vybrat?

Společnost **TESLUX Lighting** je českým výrobcem LED veřejného osvětlení a jeho zástupci představili úsporná LED svítidla s nejnovějšími evropskými certifikacemi ENEC a ENEC+, které využívá řada českých obcí a měst.

Podílíme se aktivně na formulování energetické koncepce České republiky

Solární asociace je největším profesním sdružením podnikatelů v solární energetice a dalších příznivců fotovoltaiky, které si zakládá především na transparentnosti a profesionalitě. V současnosti sdružuje více než 600 členů z investorů, instalačních firem, servisních firem, firem nabízejících řešení akumulace elektřiny, provozovatelů solárních elektráren, obchodníků s elektřinou, univerzit, výzkumných pracovišť, finančních institucí, bank a dalších.

Aktivní město podporuje participativní rozpočet

Společnost Up Česká republika je součástí nadnárodní skupiny Groupe Up působící ve 29 zemích světa a od roku 1995 poskytuje v ČR moderní digitální řešení a služby v oblasti motivace, odměňování a řízení lidských zdrojů zaměstnavatelů a také v oblasti inovativních projektů pro státní správu. Jednou z nových start-upo-

vých služeb pro municipality, které její zástupci v rámci Kontaktního dne starostů na Žofíně představili, je projekt Aktivní město. Jde o moderní on-line sociální platformu, která umožňuje spravovat a účelově distribuovat finanční prostředky na radnici na podporu zájmových, volnočasových, sportovních, kulturních či vzdělávacích projektů a aktivit obyvatel daného města, včetně veřejně prospěšných činností. Prostředky jsou transparentně poukázány ověřeným lokálním poskytovatelům služeb či zboží dle daného projektu. Aktivní město podporuje participativní rozhodování obyvatel, integruje informační portál pro odběr novinek a řadu dalších funkcionalit.

IoT UNDER CONTROL

Společnost **TANIX** představila přehledný portál, který umí sesbírat, vyhodnotit, seřadit a zobrazit data ze všech senzorů a dodat je v podobě pravidelného reportu či akutního alarmu. Portál je určený pro konečného

uživatelé, dovozce či výrobce hardwaru pro IoT LoRaWAN.

Služby v oborech aplikované a environmentální geologie

Ochrana povrchových a podzemních vod je základním pilířem činnosti české firmy **GEOTest**. Hospodaření s vodou v krajině je aktuálním celospolečenským tématem, stejně jako zachování zdravého životního prostředí. Ochrana povrchových a podzemních vod je základním pilířem činnosti této firmy. Se zástupcem společnosti, která se zabývá problematikou ochrany životního prostředí a aplikované geologie, přítomní mohli diskutovat o regeneraci brownfieldů a odstraňování starých ekologických zátěží, čímž se firma zabývá již více než 50 let.

Jsme CRA

Zástupci **Českých Radiokomunikací**, jako jednoho ze tří největších českých poskytovatelů telekomunikačních, datových, cloudových, mediálních a IT služeb, se podělili o informace o činnosti společnosti v oblasti IoT (internet věcí), jímž se věnují od roku 2015. České Radiokomunikace využívají vlastní síť, která mimo jiné doručuje televizní signál milionům domácností v celé republice, a jejich služeb využívá i kritická infrastruktura státu. V současné době disponují vlastní celonárodní sítí LoRaWAN, k níž mohou klienti připojovat svá zařízení, měřiče a další prvky přímo v terénu a umožnit jim komunikovat se svými aplikacemi nebo systémy. Společně se společností TANIX nabízejí České Radiokomunikace komplexní E2E řešení.

Špičková řešení pro monitorování životního prostředí, kontrolu kvality a zabezpečení

Inovativní vybavení a metody, jak bojovat se zápachem způsobeným průmyslovými emisemi, které přispívají ke zhoršení veřejného zdraví, představila italská firma **PCA Technologies**. Informovala o jedinečném systému inteligentních e-nosů spojených s platformou pro modelování rozptylu, díky čemuž máme přehled o klíčových fak-

tech, které ovlivňují kvalitu ovzduší. To umožňuje přizpůsobit následnou strategii pro zmírnění dopadu těchto negativních vlivů. Využívá řadu špičkových přístrojů vybavených inteligentními senzory pro kontrolu kvality (PEN3), sledování zápachu prostřednictvím dálkově ovládaných sítí (OlfoSense) a pro prevenci rizik toxických plynů, CWA a výbušnin (GDA).

Odpady – suroviny – energie. Nekonečné možnosti

Klastr WASTen byl založen v roce 2015 jako zapsaný spolek. Členy sdružení jsou inovativní české podniky, dodavatelé špičkových technologií na zpracování komunálního a průmyslového odpadu a přední vědeckovýzkumná pracoviště. Členy klustru WASTen jsou univerzity z ekologicky nejvíce postižených regionů – UJEP z Ústí n. L., VŠB TU Ostrava a dále VŠCHT Praha. Aktivity klustru budou směřovat do projektů na celém území ČR ovšem se zvláštním zřetelem na území Ústeckého a Moravskoslezského kraje. Jedním z členů klustru WASTen je společnost **ENRESS**, jež seznámila zájemce s technologiemi na termochemickou recyklaci odpadních plastů a dalších syntetických organických materiálů.

Udělej to bezdrátově

Představila se též **organizace IQRF Alliance**, která sdružuje společnosti zaměřené na úsporné vytápění, dálkově říditelné osvětlení, monitorovanou sanitární techniku, bezdrátové přístupové systémy, senzorku pro budovy i venkovní prostory.

Inteligentní řešení pro nakládání s odpady

Smart odpadové řešení pro města a obce přiblížila firma **Sensoneo**, jenž všechny své nástroje vyvíjí a vyrábí na Slovensku. Jejich nástroje jsou zaměřené na inteligentní správu odpadu, digitalizaci odpadové infrastruktury, optimalizaci svozu a svozových tras, automatizaci procesů a férové motivační programy. Její zástupci na pražském Žofíně ve své audiovizuální prezentaci představili, jak mohou pomoci se zpřístupněním přes-

ných dat o produkci odpadu a odpadních tocích, jak zřehlednit a digitalizovat správu kontejnerů či automatizovat kroky související s každodenní operativou.

Nový život kamerám

Software pro správu videa (VMS) **Milestone XProtect®** spojuje všechny části skládačky pro video dohled dohromady v dokonalé kombinaci a vytváří řešení, které udržuje lidi i majetek v bezpečí pro dnešek i zítřek. Zástupci dánské firmy Milestone představili technologie video-zabezpečení, které využívají municipality po celém světě. Pro instalaci kamerového systému Milestone nabízí solidní integrační platformu – a tou je řešení XProtect, které zajistí vše počínaje snímáním a záznamem s vysokým (HD) rozlišením obrazu, kamerami na tělo a video analýzou a konče rozpoznáváním obličejů, systémy kontroly přístupu a ovládáním zařízení IoT (internet věcí).

Myslíme elektricky

Česká firma First Green Industries městům a obcím ukázala, jak pracovat při úpravě terénu, na stavbách a veřejných prostranstvích bez hluku, emisí a s až o 90% nižšími náklady. Její nakladače, stroje pro terénní úpravy či úklid sněhu jsou poháněné výkonnými elektromotory a zastanou stejnou práci jako obdobné stroje na fosilní paliva.

Pomáháme s digitalizací měst, obcí, příspěvkových organizací

Firma Galileo, která se specializuje na pomoc s digitalizací obcí, představila komplexní řešení od tvorby webových stránek s originálním responzivním designem včetně legislativních nároků, přes automatické propojení informací, komunikaci s občany ve formě mobilní aplikace V OBRAZE, rozesílání SMS a e-mailů, propojení na sociální sítě, až po vlastní českou výrobu elektronických úředních desek.

Další podrobné informace o firmách a jejich nabídkách pro obce a města a kontakty na ně najdete na webových stránkách www.smocr.cz.

Sbor dobrovolných hasičů Praha 1

Zahájení s Danem Jlránkem, Monikou Štěpánovou a Vladimírem Kořenem

Solární asociace

Aktivní město

CRA a Tanix

Ze sálu...

First Green Industry

Milestone

Galileo

Geotest

IQRF Alliance

Teslux

Wasten a Enres

Sensoneo

PCA Technology

IURMO

Vstup do paláce Žofín

Kdo byl oceněn jako nejlepší starosta/primátor let 2018–2022?

NEJLEPŠÍ
Starosta

Svaz již potřetí uspořádal soutěž Nejlepší starosta/primátor v uplynulém volebním období, tentokrát tedy v letech 2018–2022. Práce všech starostů je velice náročná a je těžké ji hodnotit, protože i podmínky pro výkon funkce se napříč regiony dost liší. Přesto je ale dobré i touto formou na nelehkou a během dne nikdy nekončící práci starostů poukázat. Cílem soutěže je tedy ocenit ty, kterým se povedlo o něco víc než ostatním a inspirovat kolegy. I v tomto roce nad soutěží převzal záštitu prezident republiky Miloš Zeman. Krajští vítězové byli tentokrát vyhlašováni na pražském Žofíně.

Do soutěže se jako v minulých ročnících mohli přihlásit starostové obcí a měst prostřednictvím přihlášky s vyplněným dotazníkem. Ten obsahoval 14 otázek, na základě kterých pak rozhodovala hodnotící komise. Týkaly se doby starostování, uskutečněných projektů, inovativních řešení, zajímavostí, komunikace s občany, na co lze nalákat návštěvníky do jejich obce/města, co považují za největší úspěch v proběhlém funkčním období atd. Do třetího ročníku soutěže se přihlásilo celkem 114 představitelů měst a obcí, kteří se opravdu měli čím pochlubit. Jen pro zajímavost uvedme, že nejstaršímu soutěžícímu bylo 75 let, nejmladšímu pak 27 let. Jeden soutěžící vykonává funkci starosty úctyhodných 29 let, čtyři další o jeden rok méně.

Účastníci v sále nejprve přivítal předseda Svazu František Lukl, který hned v úvodu přiznal, že se na setkání se svými kolegy velice těšil. A to z mnoha důvodů. „Setkání s vámi, ženami a muži, kteří dennodenně trávíte desítky hodin v práci pro své město a obec, je vždy velmi inspirativní. Být mezi svými je neskutečně motivující, uklidňující a milé.“ Hned ale poukázal na fakt, že doba v posledních letech velmi zhrubla. „My na městech a obcích se můžeme snažit sebevíc být tzv. normální, slušní a asertivní, nic však na plat, když v televizi v přímém

Slavnostním večerem provázela moderátorka Michala Hergetová.

přenosu naši občané vidí ten Augiášův chlév poslanecké sněmovny. A tato agresivita se z poslaneckých lavic jako ničivé tornádo přesouvá do našich obcí a měst.“ Zalitoval, že vyhlášení soutěže věnovali jen malou pozornost čelní představitel vlády. „Nevím, jestli je to sebestřednost, krátkozrakost či pocit nadřazenosti, které vede některé celostátní politiky k tomu, že nás ignorují. Že ignorují zástupce nejlépe hospodařících subjektů veřejné správy. Že ignorují osobnosti veřejné správy, kteří se těší dlouhodobě největší důvěře veřejnosti.“ Ve svém projevu se pak pozastavil nad skutečností, že někteří politikové obhajují vysoké odměny manažerů ČEZu, ale na druhé straně říkají, že není doba na to, aby se přidalo starostům. Tedy těm, kteří bez skandálů a úspěšně ročně realizují zakázky v celkovém objemu přes sto miliard korun. Těm, kteří nesou přímou odpovědnost za milionové a miliardové rozpočty. Přitom by vysocí politici měli být na práci starostů hrdí, bohužel ji však nedoceňují. Závěrem svého vystoupení pak vyzval přítomné, aby se nenechávali všelijakými řečmi otrávit. Za starosty stojí velký kus práce a soutěžící to opět potvrdili. Vybrat osobnost za jednotlivé kraje bylo velmi obtížné, všichni se měli čím pochlubit. A dokončil: „Jste, mé milé kolegyně, moji milí kolegové, každý z vás jedním střípkem mozaiky, kterou nazýváme samospráva. Je silná, je úspěšná, je pevná. Jste chloubou naší země. A tento večer patří vám všem.“

Vládní kabinet při vyhlášení soutěže zastupoval Martin Kupka, ministr dopravy.

Za Poslaneckou sněmovnu přijela starosty pozdravit Věra Kovářová, místopředsdkyně sněmovny.

Asociaci krajů na večeru reprezentoval Martin Půta, hejtmán Libereckého kraje.

Po úvodních zdrcích a projevech a po představení členů hodnotitelské komise a poděkování za její nelehkou práci započalo vyhlášení vítězů z jednotlivých krajů (v Pardubickém kraji se důvodu nízké účasti nehodnotilo). S vítězi vás seznámíme v pořadí, v jakém byli vyhlášení při slavnostním večeru.

„Snažíme se prezentovat výsledky naší práce i na celostátní úrovni, zúčastňujeme se soutěží, které jsou vyhlášeny na úrovni měst i úřadu státní správy a které nám přináší porovnání s ostatními skvělými městy i potřebné informace pro další rozvoj.“

OLOMOUCKÝ KRAJ

Jiří Kudláček – starosta města Hranice

Druhé volební období dokončuje ve funkci starosty města Hranice Jiří Kudláček. Mohl v něm uplatnit svou dlouholetou bohatou zkušenost z oblasti stavebnictví, z oblasti řízení lidí. Vedl stavební firmu o 350 zaměstnancích, má i zkušenosti nabyté z práce v městském kontrolním výboru. Při své práci pro město klade důraz na konceptnost vycházející z přijatých strategických dokumentů – Programem rozvoje města do roku 2030 počínaje, přes energetickou politiku města Hranice, Strategii rozvoje zeleně, koncepci kultury, bydlení a koncepci Smart city konče.

Teorii z těchto dokumentů je ale potřeba uvádět do praxe, což v Hranicích jde skvěle. O tom svědčí 100% navýšení investiční aktivity města i v období pandemie. Postavili 200 nových bytů, kotelny řídí dálkově, vytvořili podmínky pro likvidaci odpadů. Město se zazelena-lo a jejich domov seniorů patří k nejlepším v kraji.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Ing. Jiří Crha – starosta města Blansko

Jiří Crha má za sebou první volební období ve funkci starosty. Za svůj nejzásadnější úspěch považuje stavbu přemostění na Staré Blansko. Stavbu za 267 milionů korun, stavbu, na kterou čekalo město desítky let. Toto nové přemostění spojilo dvě části Blanska oddělené železnicí a jeho vedení se podařilo připravit vše od výkupu pozemků až ke stavebnímu povolení včetně finanční podpory. Město má za jeho působení za sebou i řadu dalších úspěšně zrealizovaných projektů, jako např. dva nové kruhové objezdy, rekonstrukci páteřní inženýrské sítě v centru i celého průtahu městem. Dále revitalizaci sídliště Zborovce za 40 milionů korun nebo nová parkovací místa. Jako starosta nezapomíná ani na sportovní vyžití obyvatel, povedlo se mu plošně revitalizovat či nově vybudovat víceúčelová i dětská hřiště, nová zázemí pro sportovce, skatepark a další.

„Chci zlepšit město, ve kterém žiji a kde je stále co napravovat z minulosti, to je i moje motivace do další práce.“

„Na co jsem v naší obci hrdá? Nepolitikařím zde. Proto ani nemusíme vymýšlet žádné předvolební sliby. Dokážeme se slušně domluvit a pracovat v zájmu obce a jejích občanů.“

ZLÍNSKÝ KRAJ

Ing. Mgr. Libuše Bídová – starostka obce Nezdenice

Třetí volební období uzavírá letos Libuše Bídová. Za tu dobu se obec Nezdenice změnila k nepoznání a jenom výčet úspěšně zrealizovaných projektů by zabral dlouhou dobu. Jmenujme alespoň některé, na které je paní starostka zvlášť hrdá. Jedná se zejména o vybudování nového venkovního sportovního-kulturního areálu, který letos obec přihlásila i do soutěže Stavba roku Zlínského kraje. Mezi dalšími je například probíhající rekonstrukce zázemí kulturního zařízení, kuchyně, šatny a toalet v místním pohostinství. Samozřejmostí jsou projekty týkající se zvelebení zeleně v obci, novinkou kamerový systém.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Bc. Daniel Dvořák – starosta města Klecany

První volební období bude letos uzavírat Daniel Dvořák, starosta města Klecany. Průpravu do této funkce získal již v době svého místostarostování v Klecanech v období předešlém. Je hrdý na vznik sportovního areálu na místě hromad starého odpadu a náletových dřevin. Dnes je zde krásný sportovní park cílený na teenagery, kteří se mohou vydovádět na horolezecké stěně, pumptrackové dráze, u stolního tenisu, venkovní posilovně či na hřišti parkourovém. Za poslední tři roky se také v Klecanech uskutečnily tři největší investiční akce v jejich historii, a to intenzifikace čistírny odpadních vod, výstavba multifunkční budovy, kde vznikl společenský sál, pošta, knihovna, zázemí městské policie, městský úřad a 4 nájemní byty, a v neposlední řadě je to i zahájení a dokončení 1. etapy rekonstrukce základní školy.

„Práce starosty je neuvěřitelně různorodá, v jedné chvíli řešíte školu, za moment developerský projekt, odpady, osvětlení a třeba zaběhnutého psa. Žádný den není stejný.“

„V komunikaci s našimi občany upřednostňuji osobní kontakt. Pořádáme dny otevřených dveří primátora, setkání v jednotlivých částech města, ve školách, firmách, besedujeme k participativnímu rozpočtu. Osobní kontakt s našimi obyvateli je nejrychlejší cesta k řešení problémů v komunikaci.“

LIBERECKÝ KRAJ

Ing. Jaroslav Zámečník – primátor statutárního města Liberec

První volební období má téměř za sebou i Jaroslav Zámečník, primátor pátého největšího města v ČR. Jeho ambice vytvořit z Liberce moderní evropskou metropoli se odrazila i ve vzniku Kanceláře architektury města, jejíž členy jsou převážně mladší, ale již oceňovaní architekti. Jako „živá voda“ postupně přivádí znovu k životu některé městské části, ale i historické centrum. I díky nim se bude město ucházet o titul Evropského hlavního města kultury v roce 2028. Jeho velkým úspěchem je i schválení nového územního plánu, na který liberečtí občané čekali 15 let, a to unikátní formou dohody, pro kterou hlasovali všichni zastupitelé napříč politickým spektrem.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Mgr. Vladimír Tancík – starosta obce Otice

Starostou je Vladimír Tancík již 12 let. Za tu dobu se mu povedlo v obci probudit nejen kulturní život, ale přinesl do Otice také významnou finanční částku z dotačních výzev, která pomohla rozjet řadu užitečných projektů. Mezi nejvýznamnějšími můžeme jmenovat například rekonstrukci školy i školky, nový park, cyklostezku Opava – Otice a Otice – Hradec nad Moravicí či 5 kilometrů nových chodníků, díky nimž a i díky úpravě autobusových nástupišť a výtahů je obec Otice bezbariérová. Soudržnost otických obyvatel i probuzení kulturního a pospolitého života vedly k získání Zlaté stuhu v soutěži Vesnice roku 2019 v Moravskoslezském kraji i získání stuhu oranžové za spolupráci se zemědělským subjektem a modré za společenský život.

„Největší radost mi dělá nárůst obyvatel obce, který signalizuje přitažlivost Otice i pro mladé. Právě odchod našich dětí z vesnice byl pro mě jedním ze silných argumentů pro práci starosty.“

„Nikdy jsem nestavěla vzdušné zámky, moje vize byly vždy ryze realistické, postarat se co nejpraktičtěji a také co nejehospodárněji o obecní majetek, snažit se o rozvoj obce tak, aby mladí neodcházeli, a to se mi doufám daří.“

KARLOVARSKÝ KRAJ

Lenka Dvořáková – starostka obce Hazlov

Lenka Dvořáková starostuje již třetí volební období. A co považuje za svůj největší úspěch? Jednoznačně rekonstrukci několika budov bývalého zámku, kde nyní sídlí obecní úřad i s krásnou, zajímavě řešenou knihovnou s nefalšovanou pavlačí. Obec Hazlov také získala v roce 2019 titul Vesnice roku Karlovarského kraje. Při své práci dává velký důraz i na projekty pro vzdělávání a sport. Důkazem toho je stavba nové tělocvičny i rekonstrukce staré, vybudování víceúčelového hřiště, vybudování přírodní zahrady u MŠ a zejména modernizace několika učeben místní ZŠ, které budou splňovat požadavky na školu třetího tisíciletí. Čeká ji však neméně práce i do budoucna, ráda by dotáhla projekt rekonstrukce náměstí nebo bezbariérový dům pro starší spoluobčany.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Ing. Mgr. Miroslav Kroc – starosta obce Břasy

Starosta Miroslav Kroc již dokončuje svoje druhé volební období. Za svůj největší úspěch považuje realizaci volnočasového areálu Ultramarinka. Je to jeden z prvních příkladů, jak z továrny v havarijním stavu, a navíc nacházející se uprostřed obce, udělat relaxační příjemné místo pro občany všeho věku. In-line dráha, cyklo okruhy, rybníky s fontánou, workout, pumptrack, parkour, skateboard, hřiště na beach volejbal, gril zóna, zvonička, muzeum, komín, místo pro trhy, železnice, a to ještě výčet nekončí. Břasy získaly unikátní areál, který jezdí obdivovat starostové nejen z okolí. Během jeho volebních období dokončili také tři nové zubní ordinace, zrekonstruovali přívod Darová přes řeku Berounku šetřící cestu o 15 až 20 km, opravili školu, úpravnu vody, místní komunikace, veřejné osvětlení, kostel a pořídili betlém.

„Motivují mě zrealizované věci, povedené kulturní a sportovní akce a hlavně mě motivují spokojení občané.“

„Přistupuji ke své práci s pokorou a vím, že ne všechny projekty se vždy povedou. Stále je co zlepšovat. I o tom je práce starosty.“

se zde i moderní architektuře, projekt přestavby bývalé větrné elektrárny na rozhlednu s infocentrem a parkovištěm získal řadu ocenění, od ceny za Komunální projekt roku 2021 až po Českou cenu za architekturu a cenu Stavba roku, vše v roce tomtéž.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Bc. Zdeněk Drašnar – starosta městyse Nový Hrádek

Třetí volební období dokončuje Zdeněk Drašnar, který za svůj největší úspěch považuje vytvoření takové soudržnosti místních obyvatel, že prakticky tvoří velkou rodinu. Díky tomu se společně dokáží domluvit na naprosté většině věcí, přiložit ruku k dílu i radovat se z dosažených úspěchů. Společně se podařilo i zopakovat úspěch z roku 2011 a podruhé získat titul Vesnice roku Královéhradeckého kraje 2019. Za 12 let práce pro městys má za sebou řadu úspěšně zrealizovaných projektů, jako příklad může sloužit dnes opravdu záviděníhodná obnova zubní ordinace v roce 2018 a otevření druhé v roce 2020. Městys se hodně zaměřuje na dostupnost zdravotní péče, zrekonstruoval i ordinace praktického a dětského lékaře, věnuje se ale i rozvoji školství a sportu. Daří

„Za velký úspěch považuji dosažení stability a kontinuity, která umožňuje realizovat i dlouhodobější projekty. Jedno volební období na realizaci některých vizí se ukázalo jako příliš krátké.“

ÚSTECKÝ KRAJ

Ing. Štefan Drozd – starosta města Klášterec nad Ohří

Druhé volební období se chýlí ke konci Štefanu Drozdovi, který za svůj největší dosavadní úspěch považuje nalezení strategického partnera pro klášterecké lázně, lázně s obrovským potenciálem, dlouhou dobu opomíjené. Po založení společného podniku mají před sebou velké plány na rozvoj lázní ve městě. Podařilo se toho ale mnohem víc, například přestavba dosluhujícího kulturního domu v moderní kulturní centrum v pasivním standardu, vznikla řada nových cyklostezek, zrekonstruovali sportoviště i školy, nový kabát získalo i nádvoří kláštereckého zámku nebo letní kino. A tím samozřejmě výčet realizovaných projektů nekončí.

„Mým cílem bylo vzbuzovat v lidech hrdost na své město, a to se myslím podařilo. Schválili jsme i návrat růží do města spolu s odkazem na pěstitele Jana Bohma, který svým zahradnictvím zaměřeným na pěstitelství růží učinil z Blatné slavné město růží.“

JIHOČESKÝ KRAJ

Bc. Kateřina Malečková – starostka města Blatná

Kateřina Malečková uzavírá své druhé volební období ve funkci starostky města Blatná. Město se pod jejím vedením rapidně změnilo a i úspěch ve 4. ročníku Indexu kvality života, sestaveným projektem Obce v datech a společností Deloitte, svědčí o spokojenosti jeho obyvatel. Nový bytový dům se 30 byty, nový pavilon ZŠ, skate park, rekonstrukce MŠ, nový sběrný dvůr nebo workoutové hřiště, to vše je jen část ze zrealizovaných projektů, které Blatnou posunují dál a občanům zpřijemňují život. V Blatné také drží krok s dobou, smart projekty, nebo chcete-li inovativní projekty u nich mají zelenou. Jako příklady lze uvést využití elektromobilu pro městské služby, půjčovnu elektrokol, elektroskútr pro městskou policii či dynamické veřejné osvětlení a mnohé další.

MĚSTSKÁ ČÁST/OBVOD

Bc. Richard Vereš – starosta městského obvodu Slezská Ostrava

První volební období bude mít za chvíli za sebou Richard Vereš, jeden z našich nejmladších starostů. Za jeho působení začali lidé úřad vnímat i jako partnera, oceňují možnost s vedením aktivně komunikovat či předávat své podněty, ale i stížnosti. Zavedl pravidelná veřejná setkání přímo v jednotlivých částech obvodu, která se těší velké oblibě občanů. Za svůj největší úspěch považuje Richard Vereš právě tuto změnu, změnu celkové filozofie úřadu v přístupu ke komunikaci s občany. Mezi zrealizované projekty za jeho starostování můžeme jmenovat například nový domov pro seniory, komplexní rekonstrukci kulturního domu v Heřmanicích, modernizaci řady školních učeben, regeneraci sídlišť nebo třeba vznik nových parků.

„Mým cílem bylo otevřít radnici lidem a zajistit naprosto transparentní komunikaci. To je podle mě základ úspěšného vedení a zároveň i možnost jak předcházet konfliktům a nedorozuměním nad jednotlivými projekty.“

KRAJ VYSOČINA

Ing. Martin Mrkos – starosta města Žďár nad Sázavou

Martin Mrkos je ve vedení žďárské radnice první volební období a i za tak poměrně krátkou dobu má být na co hrdý. Systematicky podporuje ve městě rozvoj byznysu, výsledkem je nově vytvořená průmyslová zóna pro hi-tech výrobu v návaznosti na PPP (partnerství veřejného a soukromého sektoru) projekt firemního bydlení. Odrazem tohoto přístupu je i řada ocenění, které město získalo, například 2. místo v soutěži Město pro byznys v ČR či 1. místo v soutěži Czechinvest Inspirativní region. Protikladem k historickému odkazu města a zejména památce UNESCO, tedy kostelu sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, je řada projektů s inovativními prvky, jako je membránová technologie recyklace vody v bazénu, která šetří 71 % objemu vody a má i vliv na pokles nákladů na ohřev, využívání dešťové vody na splachování ve školkách či ustavení eko-týmu a výrazně zelenější politika úřadu.

(Pozn. redakce – z důvodu zasedání zastupitelstva neměl Žďár nad Sázavou na slavnostním vyhlášení svého zástupce.)

„Chci Žďár dostat mezi TOP 10 českých měst v republice z hlediska životní úrovně, to je moje dlouhodobější vize.“

CENA VEŘEJNOSTI

Na základě nominace veřejnosti oslovila Kancelář Svazu nominované osoby s prosbou o vyplnění přihlášky. O cenu veřejnosti tak bojovalo 24 soutěžících. A kdo zvítězil?

„Za poslední 4 roky naše obec zkrásněla, začala více společensky žít, cítím i větší soudržnost mezi lidmi. Obec se stala sebevědomým partnerem, což vidím také na jednání například s developery, nebojíme se, nenecháme se zastrašit, a naopak si sami řekneme naše požadavky. Včetně finančních příspěvků na rozvoj obce.“

Mgr. Martin Hakauf – starosta obce Panenské Břežany

Cenu veřejnosti získal Martin Hakauf, končící svoje první volební období ve funkci neuvolněného starosty. Bleskově v něm s kolegy vyřešil problém s kapacitou předškolního vzdělávání, a to rekonstrukcí staré budovy úřadu, kde vybudovali prostory pro dětskou skupinu. Nastartovali opravy místních komunikací včetně dešťové kanalizace, opravili školní zahradu, postavili víceúčelové hřiště, vypsalí architektonickou soutěž na nový obecní dům, obnovili boží muka, historické cesty a vysadili aleje. S okolními obcemi založili dobrovolný svazek obcí a připravují stavbu svazkové základní školy.

ZVLÁŠTNÍ OCENĚNÍ PŘEDSEDY SVAZU FRANTIŠKA LUKLA

Závěrem této části slavnostního večera předseda Svazu František Lukl ocenil práci a výborné fungování Kanceláře Svazu. Velkou zásluhu na tom má výkonná ředitelka Kanceláře Radka Vladyková, která přijala z jeho rukou zvláštní ocenění.

VZDĚLANÁ OBEC A VZDĚLANÝ ÚŘAD

Vzdělávání zastupitelů i úředníků obcí podporuje také Tomáš Zima, bývalý rektor Univerzity Karlovy, který se účastnil i předávání certifikátů.

Při příležitosti vyhlášení „nejlepšího starosty“ se uskutečnilo také předávání ocenění „Vzdělaná obec“ a „Vzdělaný úřad“. Certifikát **Vzdělaná obec** mohou získat obce a města v rámci projektu Efektivní správa obcí (ESO) za splnění určitých podmínek – více než 50 % zastupitelů musí absolvovat více než čtyřicet hodin vzdělávání.

Certifikát **Vzdělaný úřad** je udělován ve třech úrovních – zlatý, stříbrný a bronzový, a to dle počtu proškolených zaměstnanců úřadu v rozsahu bagatelní podpory, tj. každý zapojený účastník absolvoval více jak 40 hodin vzdělávání, přičemž více než dvacet hodin formou prezenčního/on-line vzdělávání. Zlatý certifikát vyžaduje, aby bylo v rámci projektu proškoleny více než 50 % úředníků, stříbrný certifikát 30 % úředníků a bronzový 15 % úředníků.

Certifikát Vzdělaná obec získaly obce:

- Tučapy, ocenění převzal starosta Lukáš Marišler
- Police, ocenění převzal starosta Karel Hlavica
- Zaječov, ocenění převzal starosta Vladimír Havlík

Zlatý certifikát Vzdělaný úřad získala města:

- Vysoké Mýto, ocenění převzal starosta František Jiraský a tajemník městského úřadu Jan Vlček
- Šluknov, ocenění převzal tajemnice městského úřadu Eva Baboráková

Bronzový certifikát Vzdělaný úřad získalo město

- Blansko, ocenění převzal tajemník městského úřadu Josef Kupčík

Partnery soutěže Nejlepší starosta 2018–2022 byly společnosti: generální partner Skupina ČEZ, hlavní partneři společnosti ASEKOL, Česká spořitelna, Svaz podnikatelů ve stavebnictví, partneři společnosti Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí a Česká agentura pro standardizaci. Odborným garantem byl CRIF – Czech Credit Bureau.

Všem za podporu akce děkujeme.

SKUPINA ČEZ
GENERÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ PARTNEŘI

Všem vítězům samozřejmě ještě jednou blahopřejeme a přejeme mnoho dalších úspěchů.

Jaká je finanční situace maďarských samospráv a co jsou aktuálně jejich nejpálčivější problémy?

Výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková navštívila maďarské kolegy a vystoupila na konferenci Výhledy rozvoje a rozpočtů místních samospráv, kterou organizovalo Maďarské sdružení samospráv MÖSZ dne 24. června 2022 v maďarském městě Gödöllő.

Výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková a ředitelka Sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů Monika Štěpánová se setkaly s maďarskými kolegy na konferenci k tématu financování místních samospráv. Konferenci s názvem Výhledy rozvoje a rozpočtů místních samospráv organizovalo Maďarské sdružení samospráv a jednalo se o první setkání zástupců samospráv s nově jmenovanými zástupci vlády po nedávných volbách. Vystoupili nový ministr pro místní rozvoj Tibor Navrácsics, dále Miklós Dukai, státní tajemník pro místní samosprávu, samosprávy zastupovali například Gerghely Karácsony, primátor Budapešti, či Gyorgy Gémesi, starosta města Gödöllő. V aktuální situaci, kdy se setkává řada vnějších faktorů, jako je energetická krize, s interními faktory, jako jsou změny nastavení systému financování samospráv a vysoká inflace, bylo toto setkání naplněno mírnými nadějemi ve zlepšení komunikace mezi vládní a lokální úrovní, a zároveň obavami z finanční situace nastávajících měsíců.

Maďarské samosprávy se aktuálně potýkají s řadou problémů, ať už je jimi zastropování cen energie na úkor samospráv,

Tibor Navrácsics

uvalení nové daňové povinnosti, tzv. solidární daně, a vůbec postupného oslabování finanční autonomie samospráv. Jak dokonce v panelové diskusi shrnul zástupce asociace TÖOSZ J. Schmidt, tak špatný rok ještě samosprávy nezažily, aby rušily plánované investice a přitom měly obavy, že nepokryjí ani provozní náklady, které nastanou do konce roku. Řada obcí již počítá například s tím, že budou po 22:00 hodině vypínat veřejné osvětlení z důvodů úspor nákladů. Jaký vliv to bu-

de mít na život v obcích, například na bezpečnost, se dá v tento moment jen těžce odhadnout. V nejednoduché situaci se ocitá také hlavní město Budapešť, jehož situaci představil primátor Budapešti Gerghely Karácsony. Ten považuje vládní přístup k Národnímu plánu obnovy za velké selhání, protože finanční prostředky pro opatření proti klimatickým změnám jsou urgentně potřeba. Princip partnerství není z jeho pohledu dostatečně aplikován, výsledkem jsou pak investice jinde, než kde by byly nutně potřeba z pohledu samospráv. Budapešť se nachází v obzvláště komplikované situaci, kdy podle dat Eurostatu zohledňujících kupní sílu patří k premiantům v Maďarsku a drží dobrou pozici i v rámci evropských měst, nicméně současné nastavení daňového systému vede k odvádění příjmů do státního rozpočtu a z toho, co dostane město do rozpočtu zpět, se rozhodně k bohatým městům počítat nemůže, spíše naopak.

Kritika některých rozhodnutí maďarské vlády ze strany Evropské komise se odráží také ve vyjednávání finančních prostředků EU v oblasti kohezní politiky či dalších nástrojů. Zatímco Česká republika uzavřela

Dohodu o partnerství s EU v květnu tohoto roku a první výzvy jsou ve finální části příprav před jejich vypsáním, Maďarsko na schválení Dohody o partnerství stále ještě čeká. Ještě závažnější je situace ohledně maďarského Národního plánu obnovy. Pokud nedojde k dohodě v řádu měsíců, Maďarsko si nesáhne na prostředky z tohoto nástroje vůbec. Možnost výhodné půjčky z RRF Maďarsko odmítlo již dříve, stejně minulá vláda České republiky.

Výkonná ředitelka Svazu Radka Vladykova konstatovala ve své přednášce „S čím se aktuálně potýkají české obce a města a ja-

ká hledají řešení“ fakt, že řada aktuálních problémů maďarských samospráv je tožná se situací u nás. Kumulace faktorů, jako energetická krize, dopady válečného konfliktu a vysoká inflace, vedou ke zhoršení již napjaté situace v oblasti bydlení, školství, sociálních služeb. Právě v takovéto situaci je důležitá finanční a rozhodovací autonomie obcí, které nejlépe vědí, co je v jejich městě či obci nejvíce třeba. Informovala také o Programovém období 2021–2027 a o českém Národním plánu obnovy, který vzbuzuje z pohledu samospráv také řadu obav, zda je naplnění reforem a milníků plánu realistické. Selhání

při realizaci tohoto ambiciózního plánu by mohlo mít vážné důsledky na státní rozpočet.

Konference i bilaterální setkání se zástupci maďarského sdružení MÖSZ s českým velvyslancem v Budapešti Tiborem Bialem, s primátorem Budapešti i zástupci dalších samospráv proběhly ve velmi srdečné, otevřené atmosféře. Spolupráci na místní úrovni, například formou partnerství měst, je třeba nejen znovu obnovit a oživit po období pandemie covid-19, ale také více prakticky využívat, například pro sdílení zkušeností s novými technologiemi a řešeními v konkrétních oblastech.

O tom, že s maďarskými samosprávami je Svaz v živém kontaktu, svědčí i projekt organizovaný slovenským sdružením ZMOS a podporovaný Visehradským fondem s tématem Municipal energy efficiency v maďarském městě Pápa, kterého se zúčastní také pět zástupců Svazu, členů Komise pro životní prostředí, Zahraniční komise a Pracovní skupiny Venkov, lesnictví, zemědělství.

*Mgr. Monika Štěpánová
Sekce regionálního
rozvoje
a zahraničních vztahů*

Novinka ve vzdělávací nabídce bezplatných kurzů projektu ESO

PŘÍPRAVA K OVĚŘENÍ ZVLÁŠTNÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI

Projekt Efektivní správa obcí zaměřený na dosažení vyšší odborné kvalifikace zastupitelů a zaměstnanců územních samosprávných celků a zaměstnanců dobrovolných svazků obcí ČR stále rozšiřuje svoji vzdělávací nabídku akreditovaných i neakreditovaných kurzů tak, aby co nejefektivněji pokryl vzdělávací potřeby cílové skupiny. Jednou z novinek zařazených do portfolia bezplatně poskytovaných kurzů je Příprava k ověření zvláštní odborné způsobilosti – obecná část (on-line). Poskytuje tak další možnost významné finanční úspory pro úřady, které mají povinnost úředníky na ověření zvláštní odborné způsobilosti do zákonem stanovené lhůty přihlásit.

Pro koho je kurz určený?

Kurz je určen všem zájemcům z řad úředníků, kteří vykonávají správní činnosti stanovené vyhláškou č. 512/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a mají povinnost prokázat zvláštní odbornou způsobilost do 18 měsíců od vzniku pracovního poměru k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy začali vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem.

Zvláštní odborná způsobilost (ZOZ) obsahuje souhrn znalostí a dovedností nezbytných pro výkon správních činností stanovených uvedenou vyhláškou a skládá se z obecné a zvláštní části. Splnění ZOZ se prokazuje zkouškou.

Jaký je cíl kurzu?

Hlavním cílem kurzu akreditovaného Ministerstvem vnitra podle zákona

č. 312/2002 Sb. je připravit úředníky obcí a krajů na úspěšné absolvování obecné části této zkoušky.

Jak bude příprava na obecnou část zkoušky probíhat?

Obecná část zahrnuje znalost základů veřejné správy, zvláště obecných principů

organizace a činnosti veřejné správy, znalost zákona o obcích, zákona o krajích, zákona o hlavním městě Praze a správního řádu a schopnost aplikace těchto znalostí. Časová dotace on-line kurzu je 33 vyučovací hodiny. Celkově se kurz skládá z 22 hodin přednášek a 11 hodin procvičování a aplikačních úkolů. Obsah přednášek pokrývá zkušební otázky obecné části ZOZ, procvičování poskytuje interaktivní formou zpětnou vazbu o osvojeném učivu.

Časový harmonogram a on-line forma zjednoduší přístup ke kvalitní přípravě na zkoušky ZOZ všem, kteří se nemohou z různých důvodů zúčastnit prezenčních kurzů příprav (např. ženy s malými dětmi).

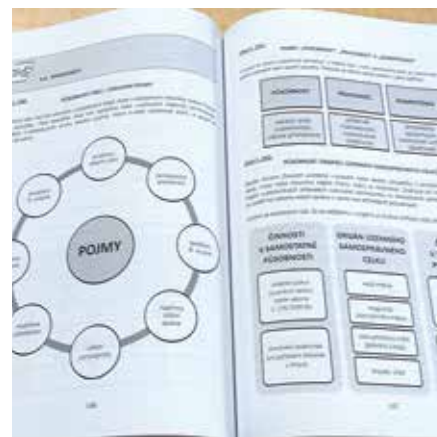
Kdo tvoří lektorský sbor?

Kurz povedou akreditovaní odborníci na oblast veřejné správy s dlouholetou lektorskou praxí. Většinu lektorů nalezneme v seznamu odborníků (zkušebních komisařů) pro obecnou část zkoušky, které jmenuje Ministerstvo vnitra jako garant obecné části ZOZ.

Tedy neváhejte a využijte těchto bezplatných možností se dále vzdělávat.

Harmonogram kurzu

ČÁSTI	TERMÍN	OD – DO
Příprava k ověření zvláštní odborné způsobilosti – obecná část (on-line) 1. část Veřejná správa – přednáška	24. 10. 2022	9:00 – 14:00
Příprava k ověření zvláštní odborné způsobilosti – obecná část (on-line) 2. část Veřejná správa – přednáška	25. 10. 2022	9:00 – 14:00
Příprava k ověření zvláštní odborné způsobilosti – obecná část (on-line) 3. část Procvičování veřejné správy	26. 10. 2022	9:00 – 14:00
Příprava k ověření zvláštní odborné způsobilosti – obecná část (on-line) 4. část Správní řád – přednáška	2. 11. 2022	9:00 – 15:00
Příprava k ověření zvláštní odborné způsobilosti – obecná část (on-line) 5. část Správní řád – přednáška	3. 11. 2022	9:00 – 15:00
Příprava k ověření zvláštní odborné způsobilosti – obecná část (on-line) – 6. část Procvičování správního řádu	4. 11. 2022	9:00 – 15:00

- Možnost členských obcí využití služeb až pětkrát ročně zdarma
- Více než 3000 aktuálních právních rad
- Využívá již více než 3000 obcí
- Každá členská obec Svazu má přístupy až pro 11 osob
- Automatické dokumenty – systém chytrých vzorů
- www.poradnaproobce.cz

Stavební uzávěra v podmínkách obcí

Řada obcí se setkává s tím, že v jejich územních plánech typicky z dřívější doby zůstaly rozlehlé zastavitelné plochy, a to ať již pro bydlení či pro výrobu a skladování. Zejména ve chvíli, kdy se objeví konkrétní stavební záměr, si pak představitelé obce uvědomí, jaké negativní dopady by plánovaná výstavba na život v obci či na okolní krajinu mohla mít a že je třeba zakročit. Poté se otevírá otázka, zda a jak na danou situaci reagovat.

Jak tedy reagovat. Primárně se nabízí změna územního plánu s novými regulativy, avšak její vydání představuje i časově komplikovaný proces, a je tak poměrně reálné, že než bude územní plán změněn, již bude stavební záměr v dosud zastavitelné ploše pravomocně umístěn a nebude možné jej zastavit. Není nicméně namístě předem resignovat, neboť existuje i operativnější alternativa, a to vydání územního opatření o stavební uzávěře.

Územní opatření o stavební uzávěře, nebo též zkráceně stavební uzávěra, je jedním z nástrojů územního plánování. Právní úprava je obsažena zejména v § 97 a násl. zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), a v § 17 prováděcí vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů. S ohledem na skutečnost, že stavební uzávěra je vydávána ve formě opatření obecné povahy (shodně jako např. územní plán), je třeba počítat též s regulací danou především § 171 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Podstata stavební uzávěry spočívá v tom, že dočasně omezuje nebo zakazuje v nezbytném rozsahu stavební činnost (s výjimkou udržovacích prací) v území, které je konkrétně vymezeno primárně skrze výčet pozemků (identifikovány údaji dle katastru nemovitostí) a grafickou přílohou (vyznačení na podkladě katastrální mapy). Prvá podmínka vydání pak spočívá v tom, že stavební uzávěru lze vydat poté, co bylo rozhodnuto o pořízení nové územně plánovací dokumentace nebo její změny (jinak též v případě, že je zrušeno nebo změněno rozhodnutí o námitkách nebo zrušeno opatření obecné povahy o vydání územně plánovací dokumentace, případně jeho část). Proces pořízení nového územního plánu či jeho změny tak může být na samotném počátku, nevyža-

duje se již podrobná specifikace nové regulace v podobě kompletního návrhu.

Zároveň (což představuje druhou podmínku) je ale nutné pamatovat na to, že omezit či zakázat je možné „jen“ takovou stavební činnost, která by mohla ztížit nebo znemožnit budoucí využití území podle připravovaného územního plánu či jeho změny (nebo podle jiného rozhodnutí či opatření v území, jímž se upravuje využití území). Jinak vyjádřeno, z dokumentace k připravovanému územnímu plánu či jeho změně by již mělo být pro účely vydání stavební uzávěry zřejmé, že dosud dle územního plánu zastavitelná plocha, která je v současné době dle skutečného stavu na místě samém např. zemědělsky obhospodařovaným pozemkem či prostranstvím se zelení a která se zahrnuje do stavební uzávěry, má být změnou nově přesunuta do ploch nezastavitelných (do budoucna např. bude plochou zemědělskou či plochou sídelní zeleně) či zastavitelných jen velmi omezeně.

Stavební uzávěra je vydávána v přenesené působnosti, což ji odlišuje od územního plánu, který je vydáván v působnosti samostatné. O vydání stavební uzávěry rozhoduje rada obce a v obcích, kde se rada obce nevolí, pak zastupitelstvo obce. Jedná se o jednu z mála agend v přenesené působnosti, kde může rozhodovat v přenesené působnosti zastupitelstvo obce, které je jinak prioritně samosprávným orgánem. Stavební uzávěra nemá svého pořizovatele, tj. typicky úřad územního plánování jako součást obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Z hlediska přípravy vlastního textu či doprovodné administrativy tak je zpravidla zapojen obecní úřad dané obce. Lze dodat, že stavební zákon určuje pouze to, že rada obce (případně zastupitelstvo obce) rozhoduje „až“ o vlastním vydání stavební uzávěry a že tedy v průběhu souvisejícího procesu není nutné schválení každého kroku tímto orgánem. Lze však doporučit, aby v zásadních bodech (typicky po zpracování vlastního návrhu – kde je již určen územní rozsah a doba

trvání stavební uzávěry a případně podmínky pro povolení výjimky – a v případě podstatnějších změn v průběhu daného procesu) tuto záležitost projednal příslušný orgán a přijal adekvátní rozhodnutí.

V procesu vedoucím k vydání stavební uzávěry mají přitom být obeslány dotčené orgány, s nimiž musí být obsah stavební uzávěry dohodnut (mají tak vlastně mít právo „veta“). Potíž však spočívá v tom, že účinná právní úprava okruh dotčených orgánů s kompetencí pro uplatnění stanoviska k návrhu stavební uzávěry neurčuje. Zpravidla jsou tak pro jistotu obesílány ty orgány, které uplatňují stanoviska k návrhu územního plánu či jeho změny. Připravovaná novelizace by však již měla konkrétně určit, který orgán je v této agendě skutečně orgánem dotčeným a je tak nutné u něj vyžádat stanovisko.

Dále je podstatné, že návrh stavební uzávěry je předmětem zveřejnění na úřední desce (fyzické i elektronické) a že k němu mohou být uplatněny připomínky a také (zejména z pozice dotčených vlastníků) námitky. V odůvodnění finálního znění stavební uzávěry je pak nutné připomínky vypořádat a o námitkách rozhodnout, a to včetně individuálního odůvodnění.

Na závěr lze dodat, že nový stavební zákon počítá s tím, že vydávání stavební uzávěry bude zajišťovat, vč. vlastního vydání, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Připravovaná věcná novela nového stavebního zákona má však přinést ještě úpravu v tom smyslu, že o tom, že bude stavební uzávěra pořízena a o vlastním vydání stavební uzávěry bude rozhodovat v samostatné působnosti rada obce (případně zastupitelstvo). Zpracování textu stavební uzávěry a jednotlivé kroky vedoucí k jejímu předložení před samotným vydáním by zajišťoval oproti stávající situaci obecní úřad obce s rozšířenou působností jako úřad územního plánování.

Mgr. et Mgr. Michal Bouška, advokát

Vybrané dotazy

Praktických otázek spojených s touto problematikou se najde mnoho. Neváhejte se proto obracet na naši právní poradnu. Na stránky INS jsme vybrali:

■ **Musí vyjádření obce jakožto účastníka územního řízení schvalovat zastupitelstvo, nebo je to pravomoc starosty obce?**

Zastupitelstvo obce vyjádření obce coby účastníka územního řízení musí schvalovat pouze za předpokladu, že si tuto pravomoc vyhradí. Platí, že pokud je obec v pozici účastníka územního řízení (autoritativně tedy nerozhoduje o právech a povinnostech jiných subjektů), jedná se o výkon samostatné působnosti obce. Pravomoc schvalovat vyjádření obce coby účastníka územního řízení spadá do tzv. zbytkové pravomoci rady obce. V obcích, kde se rada nevolí, se jedná o pravomoc starosty. Pravomoc si může vyhradit zastupitelstvo, lze ji ovšem svěřit rovněž starostovi a obecnímu úřadu. Lze shrnout, že v obcích, kde se rada obce nevolí, tak pokud si pravomoc nevyhradilo zastupitelstvo obce, jedná se o pravomoc starosty. V obcích, kde se rada obce volí, se jedná o pravomoc rady obce, pokud si pravomoc zastupitelstvo obce nevyhradilo. Výkon pravomoci starostou by v obcích s radou obce byl možný pouze na základě výslovného svěřeni pravomoci starostovi.

■ **Je regulační plán závazný pro stavebníky a stavební úřad?**

Regulační plán je nejkonkrétnějším druhem územně plánovací dokumentace, který může za zákonem stanovených podmínek nahradit územní rozhodnutí. Účelem regulačního plánu je stanovit pro řešenou plochu podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí. Regulační plán stanoví zejména podmínky pro vymezení a využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné infrastruktury a vymezení veřejné prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření. Regulační plán může pro řešenou plochu nahrazovat územní rozhodnutí, jinak je závazný pro rozhodování o území. Pokud regulační plán nenahrazuje územní rozhodnutí, je nutné, aby vydání územního rozhodnutí nebo územního souhlasu bylo podmíněno mj. souladem s územně plánovací dokumentací (tzn. i s regulačním řádem). V územním řízení tedy stavební úřad z regulačního plánu vychází. Ve stavebním řízení je pro stavební úřad povinné přezkoumání žádosti, na základě kterého dochází k posouzení, zda projektová dokumentace je zpracována v souladu s územně plánovací dokumentací. Stavební úřad tedy zkoumá soulad projektové dokumentace mj. i s regulačním plánem. Výše uvedené tedy znamená, že jak v územním řízení, tak ve stavebním řízení, stavební úřady posuzují soulad mj. s regulač-

ním plánem. Lze tedy konstatovat, že regulační plán je pro stavební úřad a tím pádem i pro stavebníky závazný.

■ **Zastupitel byl v minulém období pověřen zastupitelstvem ke spolupráci s pořizovatelem územního plánu. Nyní byl znovu zvolen do zastupitelstva, platí toto pověření i nadále?**

Obecně platí, že usnesení zastupitelstva obce je platné do té doby, dokud jej zastupitelstvo svým jiným usnesením nezruší nebo nezmění, případně pokud platnost usnesení nevyplyvá přímo z jeho obsahu (např. díky časovému omezení usnesení či návaznosti na jinou skutečnost). V tomto ohledu mohou tedy usnesení zastupitelstva teoreticky platit po desetiletí, a to bez ohledu na volby a nová volební období (v rámci tohoto pohledu tedy platí, že jestliže se zastupitel stane staronovým členem zastupitelstva, lze předmětné usnesení považovat za platné a i nadále aplikovatelné).

Na druhou stranu může být ovšem namítáno, že jestliže bylo usnesení vázáno konkrétně (jmenovitě) na dotčeného zastupitele coby člena zastupitelstva obce, je otázkou, zda novým volebním obdobím nedošlo k přerušeni kontinuity jeho mandátu, a tudíž k automatickému ukončení využitelnosti (aplikovatelnosti) předmětného usnesení.

S ohledem na výše uvedené rozdílné výklady, lze rozhodně doporučit, aby pro předcházení možným problémům zastupitelstvo přijalo usnesení nové.

A trochu z jiného soudku – častý dotaz ke kandidatuře do voleb

■ **Může ve volbách do obecního zastupitelstva kandidovat zaměstnanec obce – účetní?**

Otázka slučitelnosti funkce člena zastupitelstva obce je upravena v ustanovení § 5 odst. 2 a 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, podle kterého není možné vykonávat činnost, kterou mj. vykonává zaměstnanec zařazený do obecního úřadu, do pověřeného obecního úřadu nebo finančního úřadu, a zároveň se jedná o výkon státní správy, který se přímo vztahuje k územní působnosti obce.

Konkrétně to tedy znamená, že je teoreticky možné, aby nový člen zastupitelstva obce vykonával i nadále funkci účetního a např. i administrativního pracovníka obce. Zásadní podmínkou ovšem je, že pracovní náplň účetního a administrativního pracovníka obce nesmí spočívat ve výkonu státní správy, protože pak by došlo k zákonem předpokládané neslučitelnosti. V takové situaci by mělo v souladu s ustanovením § 55 zákona o volbách do zastupitelstev obcí do-

Mgr. et Mgr. Michal Bouška

Odborník na problematiku dotací, územní plánování a environmentální politiku

V advokátní praxi se zabývá právními aspekty poskytování dotací na národní i unijní úrovni, včetně zastupování klientů při obraně proti krácení dotací a v řízení o odvodu za porušení rozpočtové kázně. Dále se zaměřuje na problematiku územního plánování, v rámci níž pravidelně zastupuje klienty v soudních řízeních o návrhu na zrušení územního plánu či jeho změny a poskytuje poradenství při vypořádání námitek a připomínek k návrhu nové územně plánovací dokumentace. Věnuje se také dalším procesům z oboru stavebního práva (vč. řízení o dodatečném povolení stavby), široké agendě práva územních samosprávných celků a právu životního prostředí (vč. problematiky posuzování vlivů na životní prostředí; procesy EIA a SEA).

Na témata spadající do uvedených právních odvětví publikuje a též vystupuje na odborných seminářích či konferencích. Je spoluautorem komentáře k zákonu o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Znalosti z oblasti práva pak uplatňuje i jako člen Komise pro životní prostředí zřízené Radou statutárního města Pardubice.

jít k vyslovení zániku mandátu zastupitele, pokud by nebyl neslučitelný stav do 3 měsíců po ustavujícím zasedání zastupitelstva odstraněn. K posouzení, zda pracovní náplň spočívá ve výkonu státní správy, je podle našeho názoru nutné vycházet primárně z obsahu uzavřené pracovní smlouvy. Lze tedy shrnout, že účetní a v zásadě kterýkoliv zaměstnanec obce ve volbách do zastupitelstva obce kandidovat může, případná neslučitelnost by se řešila po zvolení. Ohledně (ne)slučitelnosti platí, že funkce zastupitele obce je neslučitelná s funkcí, kterou vykonává zaměstnanec zařazený do obecního úřadu, do pověřeného obecního úřadu nebo finančního úřadu, přičemž podmínkou je, že se musí jednat přímo o výkon státní správy vztahující se k územní působnosti příslušné obce (nebo rovněž o zaměstnance jmenovaného starostou či radou obce atd.).

*odpovědi na dotazy
zpracovala KVB advokátní kancelář*

Připomínkujeme

V červnu jsme připomínkovali především:

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace

Předkládá Ministerstvo vnitra, za Svaz připomínkuje Ivona Mottlová

Předkládaný návrh spočíval v rozšíření působnosti vlády o možnost ukládat úkoly a kontrolovat a řídit jejich plnění i bez nouzového stavu tak, aby i nadále mohl fungovat osvědčený systém. Cílem bylo zajistit trvání úkolu pro kraje a ústřední státní úřady, aby zajišťovaly potřebné ubytovací kapacity v režimu dočasného nouzového přístřeší a nouzového ubytování, a související nezbytné služby, oprávnění krajů uzavírat smlouvy s poskytovateli ubytovacích kapacit, možnost krajů využívat jako ubytovací zařízení též prostory, které běžně neslouží k bydlení či ubytování, bez ohledu na nutnost dodržovat některé zákonné ubytovací standardy, způsob úhrady nákladů souvisejících se zajištěním ubytovacích kapacit krajům.

Svaz uplatnil zásadní připomínku s tím, že předkladatel zvolil z jeho pohledu nejjednodušší způsob řešení, které se nejeví jako optimální. Právní úprava by měla obsahovat jednoznačné definice druhů ubytování, měl by být stanoven postup pro určování a realizaci ubytování, měl by být přesně určen způsob financování, stanovena výjimka ze zákona o veřejných zakázkách. Pouhé přiměřené použití vyjmenovaných institutů dle krizového zákona je naprosto nedostatečné, a pouze a jen přispěje k tomu, že budou z hlediska nezákonnosti napadány jednotlivé kroky činěné na základě tohoto zákona. Vzhledem k tomu, že jde zejména o nakládání s veřejnými prostředky, nelze takto navrženou úpravu akceptovat.

Návrh byl v rámci vypořádání upraven, aby stanovil přímo práva a povinnosti ÚSC.

Návrh věcného záměru zákona o správě informací o stavbě a informačním modelu stavby a vystavěného prostředí

Předkládá Ministerstvo průmyslu a obchodu, za Svaz připomínkuje Ivona Mottlová

Věcný návrh zákona naplňuje úkol č. 23 Koncepce zavádění metody BIM v ČR, týkající se zavedení povinnosti použití metody BIM pro nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce financované z veřejných rozpočtů včetně zhotovení jejich přípravné a projektové dokumentace, se zohledněním závěrů z vyhodnocení pilotních projektů a s přihlédnutím ke specifikům jednotlivých druhů staveb. Nad rámec původně připravovaného znění věcného záměru zákona byl tento věcný záměr doplněn o problematiku tzv. vystavěného prostředí, která byla k informačnímu modelování staveb přiřčena Programovým prohlášením vlády.

Svaz vyslovil zásadní nesouhlas se zařazením statutárních měst a jejich příspěvkových organizací mezi osoby, na které dopadne povinnost podle zákona o správě informací o stavbě a informačním modelu stavby a vystavěného prostředí a požádal o jejich vypuštění z personální působnosti zákona.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Předkládá Ministerstvo financí, za Svaz připomínkuje Ilona Masopustová

Ministerstvo financí předložilo novelu zákona, jejímž cílem je úprava procesních ustanovení, jejichž obsahem je vyměření místních poplatků správcem poplatku (obecním úřadem) platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem, a to v případech vymezených zákonem. Současně se navrhuje úprava poplatkového období ve vztahu k insolvenčnímu řízení u místních poplatků, u nichž je poplatkovým obdobím kalendářní rok, a to tak, aby pohledávka, která vznikla přede dnem, v němž nastávají účinky rozhodnutí o úpadku, mohla být vyměřena a uplatněna v insolvenčním řízení přihláškou.

Svaz vyslovil připomínky ve větší šíři, než je pouze jádro předmětu novely. Připomínky dále cílí na zpřesnění okruhu osvobozených osob u zotavovacích akcí a u sezónních prací, navýšení základu poplatku v případě, že v nemovité věci nemá bydliště žádná fyzická osoba, zvýšení poplatku za obecný systém odpadového hospodářství nebo zvýšení sazby poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, a některé další zákony

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, za Svaz připomínkuje Claudia Varhol

Svaz sice u tohoto návrhu nebyl zahrnut mezi připomínková místa, přesto však jednu připomínku uplatnil. Ta se týkala možnosti zařazení strážníků obecních mezi skupiny profesí, které mají možnost dřívějšího odchodu do důchodu (shodně jako u zdravotnických záchranářů apod.). Předkladatel připomínku neakceptoval s tím, že by o tomto kroku měly být vedeny širší diskuse a získána politická podpora. Svaz s tímto vypořádáním souhlasil a poprosil o zahájení jednání v otázce možnosti dřívějšího odchodu do důchodu pro strážníky obecních policií.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů

Předkládá Ministerstvo průmyslu a obchodu, za Svaz připomínkuje Tomáš Sobota

Svaz nebyl při přípravě nejnovější změny energetického zákona zařazen mezi připomínková místa. Vzhledem k tomu, že plánovaná novelizace zavádí tzv. úsporný tarif, který ovšem dle návrhu nedopadl na dodávky tepla, rozhodl se Svaz k odeslání připomínek nad rámec připomínkového řízení. Ministerstvu bylo navrhováno rozšíření úsporného tarifu i na dodávky tepla. Dále jsme se vymezili proti extrémně krátké připomínkovací době a rozhodnutí ministerstva nezařadit Svaz mezi připomínková místa.

Návrh vyhlášky, kterou se stanoví podmínky, při jejichž splnění přestává být palivo z odpadu odpadem*Předkládá Ministerstvo životního prostředí, za Svaz připomínkuje Tomáš Sobota*

Návrh vyhlášky upravuje technické limity a další podmínky pro využití odpadu k energetickým účelům. Svaz argumentoval, že pokud má smysluplně pokračovat materiálová recyklace odpadů, musí být legislativně nastavena možnost energetického využití plastových výmětů z jejich třídění nebo odpadní biomasy z vytríděných odpadů, které nemají další materiálové využití, nebo případně možnosti jejich další recyklace jsou ekonomicky nebo energeticky příliš nákladné. Dále jsme se vymezili proti zpřísnování technických parametrů nad rámec úrovně dané evropskou legislativou. Svaz v tomto připomínkovém řízení opět deklaroval své přesvědčení, že odpad je třeba vnímat jako surovinu a zajistit jeho produktivní využití.

Návrh novely Ústavy*Předkládá Ministerstvo vnitra, za Svaz připomínkuje Martin Pikous*

Návrh novely Ústavy je jedním z pilířů Ministerstvem vnitra předloženým balíčkem nové volební legislativy. Novela Ústavy má konečně pevně zakotvit termín voleb, a to konkrétně vždy v prvním celém říjnovém týdnu. Návrh obsahuje také nová pravidla slibující větší stabilitu senátních volebních okrsků. Svaz tento návrh podporuje. Připomíná však při této příležitosti svůj dlouhodobý apel na změnu volebního systému v komunálních volbách a prodloužení volebního období zastupitelstev obcí. Tento požadavek podporuje i jeho většinová podpora z členské základny Svazu na základě šetření z roku 2020.

Návrh zákona o správě voleb a zákon, kterým se mění volební zákony v důsledku přijetí zákona o správě voleb*Předkládá Ministerstvo vnitra, za Svaz připomínkuje Martin Pikous*

Jedná se o zásadní změnu volební legislativy. Zákon o státní správě voleb sjednocuje většinu postupů při organizačním zajištění voleb, vedle toho také registraci kandidátních listin apod. Významným faktorem má být digitalizace. Vzniknout by měl jednotný elektronický informační systém, sběr podpisů pro kandidaturu kandidujících subjektů by měl být umožněn také formou elektronické petice, dle návrhu však zpoplatněné, proti čemuž se také Svaz ohradil. Kriticky se Svaz vyjádřil také k návrhu jednodenních voleb v pátek, ještě větší rizika pak vnímá v možnosti hlasování v předstihu. Návrh zčásti vychází z předlohy z roku 2019, kterou již Svaz také připomínkoval, a řadě návrhů bylo ze strany předkladatele vyhověno. Doufáme, že postoj Svazu se podaří prosadit i nyní.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 67/2022 Sb., o opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace*Předkládá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, za Svaz připomínkuje Martin Pikous*

Jedná se o novelu již účinného zákona „Lex Ukrajina“. Novela upravuje podmínky povinné školní docházky ukrajinských žáků a jejich větší integrace. Primárně by měly vznikat smíšené třídy a homogenní třídy by měly být jen výjimkou v odůvodněných případech. Účinnost novely je stanovena na začátek školního roku.

Návrh zákona o zvláštních postupech v oblasti územního plánování a stavebního řádu v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace*Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, za Svaz připomínkuje Martin Pikous*

Jedná se o další z řady speciálních legislativních návrhů k řešení uprchlické krize. Tento zákon by měl umožnit obcím výjimky z územních a regulačních plánů a měl by usnadnit novou výstavbu či rekonstrukce budov sloužících k ubytování uprchlíků a další občanské vybavenosti, především vzniku či rozšíření školských zařízení. Svaz k tomuto návrhu na základě konzultace napříč členskou základnou a vedoucími stavebních úřadů uplatnil řadu připomínek a nadále se aktivně podílí na probíhajícím legislativním procesu.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:*U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí.*

- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 5/2014 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků a rozpočtů dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů
- Návrh vyhlášky o vzoru průkazu inspektora Státního ústavu pro kontrolu léčiv podle zákona o zdravotnických prostředcích a diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro
- Návrh vyhlášky o provedení některých ustanovení zákona o zdravotnických prostředcích a diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro
- Návrh vyhlášky o stanovení výše náhrad výdajů za odborné úkony prováděné Státním ústavem pro kontrolu léčiv podle zákona o zdravotnických prostředcích a diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 465/2012 Sb., o způsobu vedení oddělené evidence nákladů a výnosů držitele poštovní licence, ve znění vyhlášky č. 404/2017 Sb.

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Provoz na pozemních komunikacích: způsobilý podklad pro zápis bodů do bodového hodnocení řidiče

Správní orgány nejsou oprávněny zpočtybnit trestní příkaz vydaný českým trestním soudem z důvodu tvrzené chybné aplikace rozhodných právních předpisů a nepřihlížet k němu jako ke způsobilému podkladu dle § 123b zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, při zápisu bodů do bodového hodnocení řidiče či následně v rámci řízení o námitkách proti zápisu bodů.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2022, čj. 9 As 189/2021-24)

Myslivost: opatření obecné povahy; plošný a neurčitý zákaz vstupu do honitby; Ochrana přírody a krajiny: právo na volný průchod krajinou

Orgán státní správy myslivosti nemůže opatřením obecné povahy podle § 9 odst. 3 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, zakázat vstup do honitby plošně na dobu neurčitou; takový absolutní zákaz je v přímém rozporu s právem na volný průchod krajinou (§ 63 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny), příp. obecným užíváním lesů (§ 19 zákona číslo 289/1995 Sb., o lesích).

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2022, čj. 5 As 412/2020-64)

Územní a stavební řízení: společenství vlastníků jednotek; účastník řízení

Společenství vlastníků jednotek je účastníkem společného územního a stavebního řízení podle § 94k písm. e) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, jde-li v řízení o záměr na sousedním pozemku či stavbě, kterým mohou být přímo dotčeny společné části nemovitosti spravované společenstvím vlastníků jednotek.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2022, čj. 10 As 26/2021-50)

Územní plánování: zásady územního rozvoje; územní rezerva

Je-li v zásadách územního rozvoje stanovena územní rezerva, která počítá s různými variantami budoucího řešení záměru, pro něž je stanovena, není to v rozporu s podmínkami § 38 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

(Podle rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 9. 2019, čj. 76 A 2/2019-40)

Právo na informace: osoba z široké veřejnosti; přímý účinek AML směrnice

I. Z přímo účinných ustanovení čl. 30 odst. 1 a odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/843 plyne jakékoliv osobě z široké veřejnosti právo na informace o skutečném majiteli v rozsahu jména, měsíce a data narození, zemi bydliště, státní příslušnosti a povaze a rozsahu jeho účasti ve společnosti či jiné právnické osobě zapsané v rejstříku.

II. Omezení stanovená v § 118g odst. 2 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění účinném do 31. 5. 2021, se na osoby z široké veřejnosti nepoužijí.

(Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 1. 2022, čj. 11 A 78/2021-31)

Kompetenční spory: odvolání proti rozhodnutí o žádosti o informace; příspěvková organizace zřízená krajem

Rozhodnout o odvolání proti rozhodnutí příspěvkové organizace zřízené krajem, kterým byla odmítnuta žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, přísluší podle § 20 odst. 5 citovaného zákona Úřadu pro ochranu osobních údajů.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2022, čj. Komp 3/2021-26)

Rozšířený senát: vázanost právním názorem při přezkumu nového rozhodnutí správního orgánu

Právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku podle § 110 odst. 4 nebo § 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. je krajský soud i Nejvyšší správní soud vázán i při přezkumu nového rozhodnutí správního orgánu.

(Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2022, čj. 1 Azs 16/2021-50)

Zdroj: Sbírka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

Starostování po přeslici

Narodila jsem se v Dačicích, ale celý život bydlím v Roseči. V Dačicích jsem vystudovala ekonomickou školu. Na obecním úřadu jsem od roku 2005, kde jsem začínala jako účetní. Ráda vařím, pečuji a povídám si s lidmi. Mám ráda dobré lidi a práci pro obec. Pokud člověk tuto práci dělá dobře, poctivě a s láskou, žije pro obec a její obyvatele, tak pak práce dává smysl.

V letech 2002–2016 v obci Roseč starostoval pan František Volf. Nejdříve byl v letech 1999–2002 místostarostou a poté převzal žezlo. V obci vyřídil plynofikaci, opravil všechny cesty, přivedl „městskou“ vodu, rozšířil obec o devět parcel, na kterých dnes stojí rodinné domy pro mladé rodiny. Nechal vybudovat, i přes velký odpor všech firem a úřadů, dvě kořenové čistírny odpadních vod. První ČOV byla v roce 2005 vybudovaná z dotace Jihočeského kraje, ale

na druhou jsme museli žádat ze Státního fondu životního prostředí. Tu to žádost jsme podávali nadvakrát. Dostali jsme příslib, ale po roce oznámili, že žádost zamítají z důvodu špatného čištění kořenových čističek. Odvolali jsme se a doložili vzorky z naší čističky, která nám v té době fungovala osm let, zároveň se za nás postavila i Inspekce životního pro-

středí v Českých Budějovicích a dotaci jsme dostali.

Psal se rok 2014 a bylo před volbami. Starosta už nechtěl kandidovat, ale protože nechtěl akci za 10 milionů nechat na případném nástupci, tak se rozhodl, že ještě tuto akci dokončí. Druhá čistírna i s kanalizací se začala budovat. Poté běžel jeden rok zkušební provoz. Kolaudace proběhla 16. září 2016. Při kolaudaci zástupkyně z městského úřadu z odboru životního prostředí pochválila starostu

za to, že se nedal a vybudoval tyto nízkonákladové čistírny, které nepotřebují žádná čerpadla a míchadla.

Starosta v noci na 17. září 2016 zemřel. Nevím, zda „sepsal smlouvu s ďáblem“, aby vše vyšlo?

Já v té době na obecním úřadu v Roseči dělala už 11 let účetní a vždy jsem říkala, že bych nikdy nemohla dělat starostu. Jak se říká „nikdy neříkej nikdy“. Nyní jsem od roku 2018 starostka.

František Volf byl můj tatínek.

*Miroslava Beránková
starostka obce Roseč*

Starostové opět na bedně

Reprezentační tým starostů ČR v kopané se opět po dvouletém posouvání termínů zúčastnil evropského klání starostů v kopané. IV. mistrovství Evropy bylo na Slovensku v Trnavě připravováno na rok 2020, ale covid snahu pořadatelů o dva roky posunul.

Do místa konání se sjelo celkem 11 týmů, a to Slovensko A, B, Česká republika A, B, Německo, Slovinsko, Rakousko, Chorvatsko, italské Jižní Tyrolsko a nově Rumunsko a Moldavsko. Turnaj se pořádá ve velkém sportovním areálu Slávie Trnava, stojícím nedaleko pěkného centra města, kde na tréninkovém fotbalovém hřišti tohoto sportovního klubu byly připraveny dvě hrací travnaté plochy. Mistrovství Evropy starostů se hraje již od roku 2008, každé čtyři roky, většinou měsíc před pořádáním ME v kopané národních týmů.

Náš tým jsme založili v dubnu 2012. První ročník pořádalo Rakousko, zde jsme neměli zastoupení, druhý ročník proběhl v květnu 2012 v polských Tychách. Zde jsme již byli přítomni a hned napoprvé se stali mistry Evropy. Třetí ročník se pořádá u nás v Uherském Hradišti v roce 2016, kde náš tým skončil na třetím místě. Letošního mistrovství se nemohlo ze známých důvodů zúčastnit mužstvo Ukrajiny, a tudíž se turnaj hrál pod hlavičkou Evropský fotbal starostů pro mír. Hrací systém je od počátku stále stejný, hraje se na hřišti o rozměrech 60 x 40 m (cca na půlku hřiště) 2krát 30 minut ve složení hráčů 6 + 1. Týmy byly rozděleny do tří skupin. Náš A tým svoji skupinu vyhrál, bez ztráty bodu, impozantním brankovým poměrem 36 : 1. B tým byl ve své skupině druhý se čtyřmi body a poměrem branek 11 : 14.

O postup do finále A tým nastoupil proti Rumunsku. V normální hrací době utkání skončilo nerozhodně 4 : 4, ani po desetiminutovém prodloužení se stav nezměnil, a proto se kopaly penalty. Na ně jsme bohužel prohráli 2 : 5. V kuloárech se po turnaji mluvilo o tom, že náš zápas byl svým průběhem a dramatičností považován za předčasné finále. Odpoledne v ten samý den, jsme nastoupili v utkání o třetí místo proti Německu a zvítězili 5 : 0. Náš B tým hrál o sedmé místo s Moldavskem a prohrál též na penalty 3 : 4, takže se umístil na celkovém osmém místě. Z výše uvedeného je zřejmé, že na příštím, posledním soustředění, před zářijovými komunálními volbami, které proběhne těsně před nimi na vinařských slavnostech v Uherském Hradišti, budu nucen do programu, co by trenér týmu, zařadit na celé dopoledne kopání pokutových kopů. Fanoušky budeme mít, neboť na toto soustředění jsou mimořádně zvány i naše manželky, res. přítelkyně.

Slavnostní vyhodnocení proběhlo mimo Trnavu v pěkném prostředí koupaliště v nedalekém Cíferu. Po vyhlášení celkových výsledků a vyhodnocení nejlepšího hráče (starosta z týmu Rumunska) a nejlepšího střelce s 23 brankami (naš starosta z Prysku – Roman Mach) a předání charitativních darů zástupcům z Ukrajiny proběhl společný večer za účasti všech týmů při

Nejlepší střelec turnaje Roman Mach, starosta Prysku

cimbálové muzice. Do kulturní části jsme se též zapojili a na pódiu vystoupili se svým pěveckým programem, za doprovodu kytary, kterou mistrně ovládá náš kolega Jiří Řezníček, starosta z Tučina. Loučení bylo zakončeno slibem kolegů z Německa, že na příští ME starostů v kopané nás pozvou v roce 2024 do Berlína.

Josef Zoser
emeritní starosta Jiřetína pod Jedlovou

Pěvecké vystoupení obou našich týmů na pódiu

A-tým

stojící zleva: P. Tlach (masér, Slavkov-Zk), A. Salibor (Hlavnice-MSk), P. Drda (Vidče-Zk), J. Raušer (Rašovice-JMk), R. Haloun (Horní Řasnice-Lk), T. Grégr (Strážné-HRk), L. Švardala (Slavkov-Zk), J. Vacek (Rynoltice-Lk), J. Zoser (trenér-Jiřetín p. Jedlovou, Úk)

přední řada: T. Pintér (Planá-JČk), R. Mach (nejlepší střelec turnaje-Prysk-Lk), M. Teplý (Lukov-Zk), T. Zvěřina (Mirošovice-STk), P. Svoboda (Lipová-Úk), M. Jančík (Soběchleby-Ok), F. Kučera (asistent-Kamenický Šenov, Lk)

B-tým

stojící zleva: P. Tlach (masér, Slavkov-Zk), M. Štěpánek (Němčice na Haně-Zk), T. Zicha (Drnovice-Zk), V. Vokáč (Drahonice-JČk), M. Urbánek (Vernéřovice-HRk), M. Brandejs (trenér – Teplice nad Metují-HRk), B. Škarpich (nejstarší hráč 67 let – Rusava-Zk), A. Popelka (Strání-Zk), J. Krušina (Břestek-Zk), J. Hutěčka (Březnice-Zk), J. Řezníček (Tučín-Ok)

přední řada: R. Darebníček (Pacetluky-Zk), P. Číž (Lutonina-Zk), P. Weczerek (Služovice-MSk), V. Tróbl (Truskovice-JČk), J. Smažinka (Litenčice-Zk), V. Bujáček (Suchá Loz-Zk), J. Jílek (Jankov-JČk), T. Drobný (Kostelní Lhota-STk)

Pracovní skupina pověřenců pro ochranu osobních údajů, 2. června 2022

Pracovní skupina pověřenců pro ochranu osobních údajů se sešla na svém červnovém zasedání v hybridní formě, a to v kanceláři Svazu v Praze a on-line prostřednictvím aplikace Teams. Hostem zasedání byl pověřenec pro ochranu osobních údajů Českého statistického úřadu Jaroslav Hora, jenž pohovořil o povinnosti sčítání lidu a o jejím vyhodnocení do nejmenšího územního detailu. Upozornil na to, že se jedná o data oblastní, nikoliv o data jakkoliv konkretizovaná ve směru k jednotlivým osobám. Pohovořil o šifrování dat a jejich převodu z elektronické do listinné podoby. Zmíněna byla i otázka povinnosti zavedení tzv. cookies, jež měla dopad i v této oblasti. Dalším tématem zasedá-

ní pracovní skupiny byla otázka posuzování vlivu DPIA a nutnost aktualizace s ohledem na změnu okolností.

Pracovní skupina obcí II. typu, 7. června 2022

Pracovní skupina obcí II. typu uskutečnila své zasedání v hybridní formě. Na programu jejího jednání byly informace z Rady pro dialog při EKO-KOM, kde je zástupcem Svazu nominován před-

седа pracovní skupiny a starosta Chlumce nad Cidlinou Miroslav Uchytíl, a dále pak novinky k Národnímu plánu obnovy a možnosti jeho využití pro obce. V rámci diskuse zazněla nesouhlasná stanoviska k zálohování obalových odpadů z plastu či kovu za současné situace a volání po dalších jednáních se zástupci

Ministerstva životního prostředí k právnímu ukotvení autorizovaných obalových společností. V diskusi byla zmíněna i nutnost právního zohlednění omezené možnosti recyklace plastů a kontroly tohoto zpětného využití plastů. K Národnímu plánu obnovy byly podány aktuální informace a zaznělo mnoho kritik k dosavadnímu stavu, zejména z pohledu možnosti obcí čerpat z něj finanční podporu. V závěru zasedání byla vedena diskuse k tématu odměňování zastupitelů.

Pracovní skupina Venkov, zemědělství, lesnictví, 7. června 2022

Hostem červnového jednání byl Michal Gebhart, ředitel Sekce krajinotvorby Státního pozemkového úřadu (SPÚ). Úřad vypracoval priority a koncepci pozemkových úprav do roku 2025 včetně plánu opatření proti suchu. Na potřebné pozemkové úpravy nebyl dosud uvolněn příslibený objem finančních prostředků a rovněž personální kapacity úřadu nejsou dostačující. V současné době je kladen důraz především na tzv. zelenou a modrou infrastrukturu. Prostředky nejsou určeny například na budování cest, které jsou však zásadní z hlediska prostupnosti krajiny a je možno je vytvářet v souladu s opatřeními proti suchu. Michal Gebhart rovněž zdůraznil, že obce jsou zásadním partnerem v procesu pozemkových úprav.

Diskutovány byly dále podmínky a kritéria směny pozemků v rámci pozemkových úprav. V minulosti se některé obce setkaly s obtížemi a nejasnými pravidly při směnách pozemků; zástupce SPÚ doporučil řešit tyto případy individuálně. Pokud by situace pokračovala, je prostor případně i pro jednání o legislativní úpravě.

Dalším tématem jednání bylo možné využití čistírenských kalů z čistíren odpadních vod na zemědělské půdě. Dle dostupných studií by toto využití nemělo mít žádné negativní zdravotní důsledky, nyní se čeká na vyjádření Ministerstva životního prostředí. Inspirací může být například i výroba hnojiv z těchto kalů.

Pavel Drahovzal bude o těchto možnostech informovat na některé z příštích pracovních skupin. Podobná situace je u podmínek využití výstupů z kompostáren. K aktuálním možnostem je nutno zjistit podrobnosti či zkušenosti obcí, tématu se věnuje Olga Dočkalová.

Účastníci setkání byli v závěru informováni o vybraných aspektech Strategického plánu Společné zemědělské politiky, který klade důraz zejména na potravinovou bezpečnost, zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie či podporu udržitelné péče o krajinu. Každá jednotlivá intervence by měla být zacílena tak, aby nezhoršovala stávající potíže související se suchem či povodněmi.

Školská komise, 8. června 2022, Praha

Jako každoročně proběhlo s blížícím se koncem školního roku společné jednání Školské komise Svazu, Pracovní skupiny pro školství, sport a kulturu SMS ČR a České školní inspekce. Ústřed-

ní školní inspektor seznámil přítomné s nejnovějšími zjištěními ČŠI, zejména s Prostorovou analýzou podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Data ČŠI bohužel poukazují na velké nerovnosti v kvalitě výuky, v infrastruktuře či počtech kvalifikovaných pedagogických pracovníků napříč republikou. Zástupci MŠMT představili první výstupy z projektu tzv. středního článku podpory, jehož pilotáž probíhá již rok v okresech Semily a Svitavy, kde se na něm významně podílí předseda Školské komise poslanec David Šimek. Střední článek by se měl v následujících letech rozšířit do celé republiky, jeho financování bude zajištěno z Operačního programu Jan Amos Komenský.

Velkým tématem společného jednání bylo financování, a to jednak změny v ONIV, jednak financování rozvoje školské infrastruktury z IROP. Svaz měst a obcí v této věci zaujímá jasné stanovisko odmítající snižování finanční alokace pro výstavbu a modernizaci základních a mateřských škol, jejichž nedostatečná kapacita je aktuálně velkým problémem, o to větším po příchodu ukrajinských uprchlíků. Zajištění vzdělávání pro uprchlíky z válkou zmítané Ukrajiny bylo taktéž tématem společného jednání. Svaz aktivně spolupracuje s MŠMT a dalšími rezorty na potřebných legislativních řešeních.

Dopravní komise, 8. června 2022, Praha

Dopravní komise získala silný hlas přímo na Ministerstvu dopravy. Novým náměstkem ministra dopravy se totiž stal dlouholetý člen komise a starosta města Všeřuby Václav Bernard. Zůstal věrný Svazu měst a obcí a činnosti komise se aktivně nadále věnuje. Jeho účast na dalším jednání komise proto byla zásadní. Komise byla seznámena s výstupy z řady jednání zástupců Svazu na Ministerstvu dopravy, které se týkaly rekonstrukcí mostů, kontrolního vážení vozidel, rozvoje cyklo infrastruktury či bezpečnosti silničního provozu. Představeny byly legislativní plány Ministerstva dopravy, zejména plánovaná novela zákona o silničním provozu (361/2000 Sb.), která by měla významně změnit bodový systém a podmínky získání řidičského oprávnění včetně návrhu „řidičáku na zkoušku“. Řeč byla také např. o zpoplatňování nových úseků dálnic či zvýšení maximální rychlosti. Komise se zabývala podnětem Olomouce ke zpoplatnění parkování na průjezdních úsecích silnic, dále pak podnětem Klimkovic, které dlouhodobě bojují s hlukem z dálnice, a to např. vlastní výsadbou izolační zeleně. Komise podpořila snahu Klimkovic o legislativní změny i požadavek na finanční podporu od státu obcím, které doplňují nedostatečná protihluková opatření vlastními silami a doposud z vlastního rozpočtu.

Komise pro kulturu a cestovní ruch, 9. června 2022

Komise pro kulturu a cestovní ruch rovněž zasedala v hybridní podobě. Hosty zasedání byli ředitel agentury CzechTourism Jan Herget, Erich Beneš a Martin Karas, zástupci měst, kteří se účastní připomínkování k Národnímu plánu obnovy pro komponentu Kultura a kreativní centra, a zástupci Ministerstva pro místní rozvoj Renata Králová a Martin Jiránek, kteří vystoupili

na téma projektu eTurista a připravovaného zákona o cestovním ruchu. K Národnímu plánu obnovy byla akcentována zejména nutnost jeho rychlého čerpání, a tudíž i potřebnost projektové připravenosti obcí. Bylo zmíněno, že problematickým je nejednoznačný výklad metodik a neuznatelnost některých výdajů. Martin Karas detailněji promluvil k subkomponentě Status umělce a věnoval pozornost malým kreativním centrům. Erich Beneš upozornil, že se může stát problematickým plnit některé milníky. Poté se slova ujal Jan Herget, jenž promluvil k současné situaci a plánům agentury CzechTourism, zmínil několik podrobností k organizaci destinačního managementu a uvedl informace k projektu eTurista a portálu Kudyznudy.cz. Na jeho slova navázali Renata Králová s Martinem Jiránkem, kteří se zaměřili na osvětlení současných prací na novém zákonu o cestovním ruchu a na řešení problematiky sdíleného bydlení.

Předsednictvo Svazu, 16. června 2022, Praha

Předsednictvo Svazu se sešlo dopoledne v den organizovaného „Kontaktního dne“ a slavnostního večera vyhlášení vítězů v soutěži o nejlepšího starostu let 2018–2022. Průběh jednání byl v podstatě tradiční. Nejprve byl schválen aktuální stav členské základny (k červnu Svaz sdružuje celkem 2778 členů s počtem obyvatel přes 8 milionů 550 tisíc), zpráva o hospodaření Svazu k 31. březnu 2022 (upozorněno bylo na fakt, že hospodářský výsledek ovlivní finanční dar Ukrajině – ukrajinské partnerské organizaci – ve výši půl milionu korun), přijaty byly informace o průběhu realizovaných a připravovaných projektů Svazu.

Podstatná část jednání byla věnována aktuální legislativě. Hovořilo se zejména o stavebním zákonu, dostupném bydlení, odměňování starostů – podrobněji k těmto tématům v části Informujeme. Jednáno bylo také o energetickém zákonu a problémech s ním spojených nebo o vyhlášce 501 o územním plánování.

V další části jednání členové přijali informace o přípravě programového období a dalších programů EU (průběžně podrobněji informujeme i na našich stránkách), hodnocena byla krajská setkání 2022, která probíhala formou on-line, a také Právní konference, která už měla prezenční formu (*průběh konference jsme shrnuli v INS č. 6/2022*). Před diskusí se pak ještě jednalo o zachování/rušení linky obecní policie 156 – Předsednictvo doporučilo toto tísňové číslo při splnění všech podmínek vyžadovaných zákonem zachovat.

V rámci diskuse se dále hovořilo např. o centrálním registru evidence psů (měl již fungovat, ale prozatím stále není) nebo o problematice ukrajinských Romů, kteří se v některých městech ČR (např. Brno) začali sdružovat ve velkém množství a doposud není jasné, jak a kdo má tuto situaci řešit.

Komora statutárních měst, 17. června 2022, Praha

Primátorky a primátoři jednali s náměstkem ministra pro místní rozvoj Zdeňkem Semorádem ze Sekce evropských a národních programů o stavu přípravy operačních programů na období 2021–2027. Diskutovány byly problémy spojené s vyhlášením výzev a plněním milníků některých komponent Národního plánu obnovy. Komora souhlasila s rozdělením alokace OP Doprava pro ITI v oblasti infrastruktury městské drážní dopravy dle představeného návrhu ŘO OP Doprava.5. Členové komory rovněž vyzvali ŘO IROP a ŘO OPŽP k nastavení jasné hranice mezi programy a uzpůsobení podmínek podpory tak, aby bylo možné v aktivitě „Zelená infrastruktura ve veřejném prostranství měst a obcí“ ve SC 2.2 realizovat kvalitní a komplexní projekty veřejných prostranství, kdy na žadatele nebudou kladeny neadekvátní nároky činnosti z žádosti o podporu v tomto cíli neekonomické a neefektivní řešení, reálně kriticky ohrožující absorpční kapacitu.

Žaneta Hadžič, ředitelka odboru stavebního řádu MMR seznámila primátory a primátorky s aktuálním stavem novely stavebního zákona a přípravou jeho implementace.

Dále se komora věnovala problematice navyšujících se cen energií a závažným negativním dopadům na města a jejich příspěvkové organizace. Diskuse byla věnována i dopadům uprchlické krize na statutární města. Primátoři a primátorky byli informováni o aktuálním stavu zavádění metody BIM v ČR a přípravě věcného záměru zákona a uplatňování sankcí v rámci zadávání veřejných zakázek.

Komise pro sociální věci a zdravotnictví, 17. června 2022

Na jednání komise se tentokrát řešila aktuální situace v sociálních službách, které jsou v letošním roce velmi podfinancované.

Svaz bude tuto situaci řešit na jednání s ministrem Jurečkou na nadcházejícím jednání a požádá o bezodkladné vypsání dotačního titulu na dofinancování sociálních služeb. Členové komise se shodli, že je potřeba provést optimalizaci poskytování sociálních služeb a změnit nastavení financování.

Dalším tématem bylo financování sociální práce, které bude rovněž tématem pro jednání s ministrem. Řadě obcí opět nebyla přízná na dotace na výkon sociální práce v dostatečné výši, ač se jedná o zásadní činnosti, která je v současné době (krize na energetickém trhu, uprchlická krize aj.) nepostradatelná.

Svaz v průběhu léta připraví dotazníkové šetření týkající se výkonu sociální práce na obcích a dále bude prosazovat navýšení objemu finančních prostředků na tuto oblast. V neposlední řadě členové komise diskutovali o připravovaném návrhu zákona o dostupném bydlení a podpoře v bydlení. Do pracovní skupiny, která se bude přípravou zákona zabývat, budou zástupci Svazu nominováni.

Pracovní skupina pro udržitelný rozvoj, 22. června 2022

Pracovní skupina se dlouhodobě věnuje tématu udržitelného řešení spolupráce s investory a udržitelným investicím obecně. Řada měst se nechala inspirovat postupem Jihlavy, která má v tomto ohledu již zkušenosti a jihlavské Zásady pro spolupráci s investory jsou pro ostatní samosprávy skutečnou inspirací. V Kutné Hoře i Českých Budějovicích se rovněž v nedávné době podařilo schválit tento dokument, přizpůsobený potřebám daných lokalit. V Prostějově zpracovávají nový strategický plán města do roku 2035, který přináší více prostoru pro využití obnovitelných zdrojů energie, plán udržitelné mobility, adaptační strategie, opatření v energetice a mnohá další, která byla v předchozích letech poněkud stranou zájmu. V Jihlavě byla navíc schválena adaptační strategie města, jež řeší okolní krajinu, zemědělskou půdu i intravilán z hlediska udržitelného rozvoje (dohoda s nájemci půdy, vznik medonosných pásů, výsadba alejí, řešení tepelných mostů, eroze půdy, hospodaření s dešťovou vodou a řada dalších opatření ke zlepšení celkového stavu prostředí).

Část jednání byla věnována také zhodnocení dosavadní činnosti pracovní skupiny, v jejímž rámci je přínosná zejména spon-tánní výměna praktických zkušeností, rad a podnětů k řešení nejrůznějších situací v každodenním fungování samospráv. Byla zmíněna i přátelská atmosféra, otevřenost a vzájemná inspirace, provázající každé jednání. Z diskusí pracovní skupiny rovněž vzešla myšlenka pořádání cyklu webinářů Hodinka regionálního rozvoje a také řada témat, která budou dále rozvíjena (udržitelné investice ve městech a obcích, udržitelný přístup ke krajině, hospodaření s vodou a další). Účastníci jednání vyjádřili naději, že se po volbách na podzim 2022 opět sejdou a budou v činnosti pracovní skupiny pokračovat.

A co naše děti, budou umět chodit pěšky?

Jednoho dne se k nám do Kanceláře Svazu přihlásily na schůzku dvě dámy s tím, že by nám rády představily projekt, kterému se věnují a který se zabývá chozením pěšky do školy a je zaměřen primárně na děti, ale tím i na města a obce. Zpočátku jsme si nebyly s kolegyněmi jisté, co máme vlastně čekat. Aktivistky, které nám budou zakazovat auta a vyprávět o uhlíkové stopě? Na schůzce nám bylo hned jasné, jak jsme se mylily a jak jsme krátkozrace uvažovaly. Už po prvních větách úvodního rozhovoru nám v očích vyskakovaly situace u mateřinek i základních škol u nás v obcích, „kolony“ aut před budovami a pokusy otočit se na co nejmenším prostoru, pobíhající děti přes silnici a na přechodu, kde se první podívají před sebe a mnohdy rovnou vkročí do vozovky, zejména ty menší. A bylo nám jasné, že tohle je projekt, který si zaslouží pozornost a zapojení. A ano, i v menších obcích, nejenom ve městech. Všimli jste si, že i v malých obcích se jezdí už téměř všude taky autem? A že možná i víc než ve městech? A že by vůbec nebylo špatné naučit děti třeba od náměstí chodit samy bezpečně do školy? A že jim opravdu musíme dát větší pocit zodpovědnosti, nebo nám vyroste, jak trefně říká jedna knižní autorka, „běžová“ generace, tedy generace, která nemá za nic odpovědnost, nemá žádné sny a cíle? My si vás dovolíme slovy Petry Syrové, jedné z dam, která nám projekt Pěšky městem představila, uvést do jádra projektu a prosíme, zvažte, nestojí za to se zkusit s vašimi školami zapojit?

Alena Klimtová

POJĎTE PĚŠKY DO ŠKOLY!

Všechny školní děti se musí každý všední den dopravit z domova do školy a zase zpátky. Cesta do školy je často zdrojem obav a jako optimální řešení se může zdát děti ke škole odvézt autem. Je to ale opravdu to nejlepší? Neochuzujeme děti o důležitou životní zkušenost? Co to dělá s místem, kde žijeme? Pojďte se s námi zamyslet nad tím, proč by bylo dobré, aby děti i jejich rodiče častěji vyrazili do školy pěšky. Alespoň kousek.

Chůze je zdravá pro tělo i ducha

Děti mají nedostatek pohybu, každé čtvrté dítě ve školním věku trpí nadváhou, každé sedmé dokonce obezitou. Světová zdravotnická organizace pro děti ve školním věku doporučuje minimálně hodinu pohybu denně, to však v České republice splňuje jen 20 % dětí. Cesta do školy nabízí dostupnou možnost pravidelného, přirozeného a zdravého pohybu. Chůze posiluje srdeční činnost, zlepšuje oxyličování, podporuje pružnost a ohebnost, snižuje riziko vzniku cukrovky, zlepšuje spánek i náladu.

Děti, které přijdou do školy pěšky, se lépe soustředí na vyučování. Přední dětský obezitolog MUDr. Zlatko Marinov doporučuje minimálně desetiminutovou procházku před začátkem vyučování. Svalová aktivita totiž doslova rozhybá mozková centra. Cesta do školy je navíc prvním krokem z rodinného prostředí do samostatného života. Pokud ji děti nebudou trávit jen jako pasivní cestující na zadním sedadle automobilu, ale přijmou ji jako svůj osobní úkol, získají důležité kompetence, jako je smysl pro odpovědnost, samostatnost a dodržování pravidel.

Bezpečné a zdravé město

Britský vědec Tim Gill, který se věnuje dětem ve veřejném prostoru města, říká, že děti v ulicích jsou indikátorem zdravého

města, podobně jako lososi plavou jen ve zdravých řekách. Města by měla brát v potaz dětské potřeby a nabízet jim dostatek příležitostí ke svobodnému pohybu a objevování. Za pasivitu a nedostatek fyzické aktivity nenesou odpovědnost děti, ale nevhodné uspořádání měst, která pro ně nejsou přátelská.

Urbanista a děkan liberecké Fakulty architektury Osamu Okamura připomíná, že podobu měst neovlivňují jen architekti nebo politici. „Město plánujeme my všichni. Každé ráno, když se rozhodujeme, jak vyrazíme do města a za jakým cílem. Pokud sedneme ráno do auta, probudíme se za pár let v automobilovém světě, zahlceném dopravní infrastrukturou. Pokud se ráno rozhodneme vyrazit do práce nebo do školy pěšky, ocitneme se brzy v pestřím a obyvatelném městě lidského měřítka a krátkých vzdáleností.“

Počet dětí, které každodenně cestují autem, rok od roku stoupá. Zatímco dnešní třicátníci jezdili do školy autem jen výjimečně, dnes se dopravuje do školy autem průměrně čtvrtina dětí. Ráno se mů-

žeme před školami setkat s nejrůznějšími řidičskými nešvary. Spěchající rodiče v autech se přetlačují, nebezpečně manévrují na omezeném prostoru a děti vyskakují z aut přímo do vozovky nebo se mezi nimi proplétají. Ranní provoz před školou považuje za nebezpečný 44 % dětí.

Rodiče, kteří chtějí své děti spolehlivě naučit zásadám bezpečného pohybu po ulici, by s nimi měli radši chodit pěšky. Díky vlastní opakované zkušenosti si děti snadno osvojí nejdůležitější pravidla a rodiče dobře poznají, kdy je mohou pustit samotné. Nebojme se proto s dětmi častěji chodit pěšky a ukázat jim, že to je normální, zdravé a zábavné.

Přihlaste se do výzvy Pěšky do školy

Školy, třídy i rodičovské týmy se mohou přidat k akci Pěšky do školy, která se koná v září v rámci Evropského týdne mobility (16.– 22. 9.). Bližší informace i možnost zaregistrovat se do výzvy naleznete na www.peskydoskoly.cz.

Blanka Klimešová

Foto: www.peskydoskoly.cz

